

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53, No. 272.
1938, december 3., szombat.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad.

Bucuresti:

A Daily Mail közli annak a beszélgetésnek lefolyását, amelyet Ward Price, a lap főszerkesztője Bucurestiben folytatott Őfelsége II. Carol királlyal. Az uralkodó hangoztatta, hogy Romániának sok pénzre van szüksége, hogy az ország esőforrásait kellőképpen kiaknázhassa. Románia ebben a tekintetben a külföld támogatására van utalva, Románia ezenkívül újabb külföldi piacokat keres termékei számára, hogy azokat megfelelően elhelyezhesse.

Ward Pricenek arra a kérdésre, hogy mi van azzal a nagymennyiségű buzafelesleggel, amelyet Anglia lekötött magának, Őfelsége kijelentette, hogy szakértők fognak jönni Romániába és azok megvizsgálják majd a buzafelesleg kiszállításának lehetőségeit.

A Hitler kancellárnál történt berchtesgadeni látogatásról Őfelsége II. Carol király a következőket mondotta az újságíróknak:

— Mely hatást gyakorolt reám néhány napos németországi tartózkodásom alatt mindaz amit ott láttam. Ez az ország kitűnő szervezetségével óriási haladást tett közgazdasági téren. (Rador.)

Itt írjuk meg azt is, hogy Mihai nagyvajda tegnap este megjelent a Nemzeti Színházban, ahol végignézte a díszelőadást. A nagyvajda gyalog tette meg az utat a királyi palotától a Calea Victoriein levő Nemzeti Színházhoz. A gyalogjárók felismerték a trónörökös és leihatarlan lelkesedéssel ünnepelték. Ez a lelkesedés annak a nagy szeretetnek volt a bizonyítéka, amellyel a nép mindenkor körülveszi uralkodóját és az uralkodóház tagjait.

Budapest:

A magyar képviselőház mai ülése délelőtt 10 órakor kezdődött. Bobory György alelnök nyitotta meg az ülést és közölte, hogy a napirend egyetlen tárgya a felvidéki képviselők meghívásáról szóló miniszterelnöki indítványt volt, amelyet a Ház egyhangulag elfogadott.

Az elnök ezután napirendi indítványt tett, hogy a legközelebbi ülést jövő hét szerdáján tartásuk és annak napirendjére tüzzék ki a képviselőház elnökének megválasztását. Rassay Károly ellenindítványt tett és ebben kérte a Ház december 5-ére, hétfőre való összehívását. A képviselőház egyhangulag Rassay Károly javaslatát fogadta el.

A kormányzósértés címén letartóztatott Gárdos Cornélia színésznő fogvatartását a tábla helybenhagyta.

A csütörtök esti nyilaskeresztes tüntetéssel kapcsolatban 400 előállítás történt Budapesten.

Prága:

A prágai sajtó nagy meglepéssel veszi tudomásul az új kormány gyors megalakulását. A Narodní Politika azt írja, hogy az új kormánytól reális kormányzás várható, amely megszakítja az összeköttetést a multtal.

Beran, az új csehszlovák miniszterelnök tekintettel, hogy az állam ügyeinek intézése idejét teljesen igénybe veszi, azt a kérését terjesztette elő, hogy az Egyesült Nemzeti Párt vezetésével mást bizzanak meg. A párt vezetésével Czerny képviselőt bízták meg.

Felismerte revolveres támadóit a lábbadozó Stefanescu-Goanga kolozsvári egyetemi rektor

Letartóztatta a rendőrség a véres merénylet tetteseit — Külön figyelmeztetés nélkül is azonnal lehetnek a terroristákra a csendőrök — A suceavai királyi helytartó njabb rendeletei

A külföldi sajtó elismerése a kormány energikus intézkedései felett

Bucuresti. A kormány tagjai tegnapelőtt minisztertanácsra ültek össze, amely több óra hosszat tartott. A minisztertanácsban behatóan megbeszéltek azokat az intézkedéseket, amelyek alkalmasak arra, hogy a rendet és a nyugalmat helyreállítsák és biztosítsák az országban. Bucuresti-l lapjelentések szerint a minisztertanács a legerélyesebb intézkedéseket határozta el és biz-

ton remélhető, hogy ezen intézkedések következményeként a rend és a nyugalom helyreáll és a feljörgató elemek tevékenysége végetér. A biztonsági intézkedések egyik legfontosabbja a csendőrvezérgazgatóság körrendelete, amely a kíméletlen fegyverhasználatot rendeli el azokkal szemben, akik terrorisztikus cselekményeket akarnak végrehajtani. Ezeket haladéktalanul le kell löni. A rendelet egyébként szövege a következő:

A csendőrvezérgazgatóság körrendelete

— „A legnagyobb eréllyel kell fellépni mindazokkal szemben, akik erőszakos cselekményekre vetemednek, míg a terroristákkal szemben a felszólítás is hiábavalónak tekinthető (a helyőrségi szolgálati szabályzat 554. szakaszának b.) bekezdése értelmében). Ennek következtében tehát különnyörtelenül fegyver használható, hogy megvédessék a rend és tekintély eszméje. A gyengeség jele egyetlen egy csendőr számára sem engedhető meg. Minden büntös üzelem gyors és teljes elfojtásának a csendőr számára becsületbéli kérdésnek kell lennie, azonkívül a kötelességteljesítés szuperlatívuszának.”

„Kiképző-központok“, „Fekete-listák“, stb.

A Curentul jelenti, hogy a hatóságok meglepő felidézésekre jutottak. Megállapították azt, hogy egyes helyeken ugynevezett

„kiképző központok“ működtek, ahol gyakorlatokat végeztek azokkal, akiknek a „nemzeti törvényszékek“ által hozott „halálos ítéleteket“ kellett volna végrehajtaniok. A fekete listán szerepeltek mindazok, akik ellenséges magatartást tanúsítottak a terrorista elemek mozgalmaival szemben. Egyes „szakértőket“ e központokban azzal bízták meg, hogy

pokolgépeket gyártsanak.

E pokolgépekkel akarták riadalmat kelteni a közvéleményben. Az utóbbi időben sorozatos merénylettekkel kísérletet tettek arra, hogy az ország különböző pontjain pánikot idézzenek elő. Meg kell állapítani e terrorcselekmények összefüggéseit — írja a Curentul — s egyben azoknak a felelősségét is, akik

kultuszt üzték a büntényből.

A terroristákra kérelmetlenül le kell csapni.

Elfogták a csernovitzi kilenc tüzeset gyújtogatóit

Suceava királyi helytartósága a következő hivatalos jelentést adta ki:

— November 29-én és 30-án éjszaka Cernautiban a következő tüzesetek voltak: A Rosiori-ucca 28. szám alatt lévő

zsidó imaházban tűz tört ki,

amelyet azonban nyomban eloltottak. A közelben benzines-tartályt találtak. A kár nem jelentékeny. Ugyanazon az éjszakán egy óra körül Deasinover Isac Strojinet-ucca 87. szám alatti lakásában tűz ütött ki, amely alkalommal egy szekrény és több berendezési tárgy elégett. Éjjel egy és két óra

között a Suceava és Dragos Voda ucák között keletkezett tűz. Az épület, amely Kamarovszky Vladimir tulajdona, leégett. Átterjedt a tűz a szomszédos épületre is, amely Laufer Salamon tulajdona. Éjjel fél 1 órakor a Clocucioa nevű külvárosban a Haiselberger-féle téglagyárban tűz keletkezett, amelynek kárát nem ismerik. Tűz pusztított az ugyanahban a városrészben lévő Bretschneider-féle téglagyárban is, ahol a tetőzet leégett. A kár nem ismeretes. Ugyanebben a városrészben kigyulladt Alexandriuc Iosif lakása, amelynek tulajdonosa egy Klinger nevű zsidó. A tüzet lokalizálták mielőtt bármit is pusztíthatott volna. Háromnegyed egy órakor a Panait-ucca 61. szám alatt egy Zissman nevű lakos lakásában volt tűz, ahol azonban szintén nem okozott semmi kárt sem. Éjjel 1 és 2 óra között a Iasilor-ucca 42. szám alatt a zsidó imaház kigyulladt ki, de a tüzet azonnal elfojtották. Éjjel fél három órakor Horecea külvárosban Horovitz Márton házában keletkezett tűz, amely a tetőzet egy részét elpusztította. A ház nem volt biztosítva.

A gyújtogatók egy részét, akik a clocucioai Bisarciuc-testvérekkel az élükön, a volt légionárius mozgalom egykori ismert híveivel voltak, a rendőrség letartóztatta, a gyanúsítottak teljes beismerő vallomást tettek.

Francia és angol sajtóvélemények

Páris. (Rador.) A párisi lapok Zelea Codreanu halálával foglalkozva megállapítják, hogy a legionárius mozgalom befejezettnek tekinthető.

A Le Jour és az Echo de Paris felsorakoztatja a volt vaspárda büntetteit és hozzáfűzi, hogy ezt a szervezetet külföldi anyagi támogatás segítette.

krassói származású és Pacurariu Traian lugosi illetőségű fiatalembereket, akik az egyik lakónő szobájában rejtőztek és amikor a rendőrség emberei megjelentek, kísérletet tettek arra, hogy meneküljenek. Mindkét fiatalemberről megállapították, hogy a kolozsvári kereskedelmi akadémia 23 éves növendékei. A rendőrségen faggatni kezdték őket, hogy miért akartak menekülni, amidőn a rendőrség megjelent a kétes hírű helyiségben. Francu Nicolae ekkor rövid habozás után a következőket mondta:

— Egyike vagyok azoknak, akik Stefanescu-Goanga rektor ellen merényletet követek el. Kést akartam a mellembe dönteni, hogy ne élve kerüljek a rendőrség kezére, de a leány, akinek a szobájában tartózkodtam, megakadályozott ebben.

Francu Nicolae ezután részletes vallomást tett a merénylet körülményeiről és megnevezte büntetésre ítélt társait is. Pacurariu Traian, aki Francu szerint szintén részt vett a merényletben, egyelőre tagad. A rendőrségen kihallgatták azt a nőt is, akinek a szobájában Francu és Pacurariu letartóztatták. A lány elmondta, hogy amikor a rendőrség megjelent a helyiség bejáratánál és Francu látta, hogy nincs számára menekülés,

Óvakodni könnyebb mint gyógyítani!...

NIVEA minden bőr ellen!

kést kért, hogy öngyilkosságot követhessen el.

Amikor a leány nem akarta kérését teljesíteni, könnyörögni kezdett és pénzt is felajánlott neki.

A rektor felismerte Francut, egyik támadóját

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Ismeretes, hogy Cernautiban letartóztatták Fagadaru Nicolae kolozsvári ügyvédet, akit három évi börtönre ítélték annakidején, anélkül, hogy a büntetését kitöltötte volna. Az ügyvéd Kolozsvárról Cernautiba Tamas Vasile névre kiállított hamis igazolvánnyal utazott és táskájában nyolc darab troylitt, kézigránátot, robbantó gyutacsokat és gyújtószinort találtak. A Cernautiban letartóztatott ügyvédet most Kolozsvárra szállították.

Kihallgatása alkalmával rendkívül értékes adatok jutottak a nyomozó hatóságok tudomására,

így remélhető, hogy még a közeljövőben sikerül a kolozsmezei vasgárda szervezetet teljesen leplezni.

A kolozsvári egyetemi rektor egyik merényletét, Francu Vasile, csütörtökön szembesítették a kolozsvári klinikán még mindig súlyos betegen fekvő Stefanescu-Goanga rektorral, aki személyében felismerte egyik merényletét.

A kolozsvári Patria jelentése szerint az egyetem rektora ellen már november 12-én előkészítették a merényletet.

A vasgárdista összeesküvők a Kolozsvár határában lévő, úgynevezett „Békás“-ban gyűltek össze és sorshuzás után választották ki a végrehajtókat. A sors Francut, Georgescut és Carnarut jelölte ki a gyilkos merénylet végrehajtóinak.

A három merénylet napokig leste az alkalmat, hogy végrehajthassák a büntényt. Beszerezték a fegyvert, amelyet állandóan magukkal hordtak. Hétfőn végre alkalom adódott, hogy úgy kövessék el a merényletet, hogy a végrehajtás után azonnal menekülhessenek.

Stefanescu-Goanga egyetemi rektor egészségi állapota máskülönböen állandóan és örvéndesen javul.

Több gránátot és petárdát találtak Kolozsváron

Egyébként tegnap este a Gojdu-uccában több gránátot és petárdát találtak, amelyet egy ismeretlen egyén helyezett el, valószínűleg azzal a szándékkal, hogy onnan egy büntetés elvigye. Egy járóelő találta meg a robbanóanyagokat és figyelmeztette az őrszemes rendőrt, aki intézkedett a petárdák és a gránátok óvatos elszállítására. (Rador.)

A Tempo értesülése szerint, a merénylet letartóztatása és kihallgatása, valamint az ezekből kifolyólag szükségessé vált kiegészítő nyomozás után a rendőrség a merénylet valamennyi tettesét elfogta, de a merénylet nevét a nyomozás teljes befejezéséig nem közlik a nyilvánossággal.

Rövidesen sor kerül a lelőtt rektor és a merénylet szembesítésére.

Gruia családjának támogatása

A Kolozsvárról érkező jelentés szerint Stefanescu Goanga egészségi állapota állandóan javuló irányt mutat. Gruia Enache rendőrgyőntöt szerdán délután a részvét nagy megnyilvánulása mellett Kolozsvárról örök nyugalomra helyezték. A temetésen megjelent Hanzu tábornok, királyi helytartó is, aki gyászbeszédet tartott és ebben „a kötelességteljesítés hősi halottjának” nevezte az elhunyt rendőrgyőntöt. Bejelentette, hogy a belügymi-

nisztérium fedezi a temetési költségeket és támogatásban részesíti az elhunyt családját. Popovici állambiztonsági vezérfelügyelő gyászbeszédében bejelentette, hogy Ófelsége II. Carol király Calinescu belügyminiszter előterjesztésére post mortem a „Férfiasság és Hűség” elsőosztályú érdemrendjével tüntette ki Gruia Enachet. A belügyminisztérium a hátramaradt család támogatására ötvenezer leit utalt ki.

Nagyszabású ünnepek az országrészek egyesülésének két évtizedes évfordulója alkalmából

Az ország népe tegnap ünnepelte az egyesülés ünnepét. Minden városban a házakon lobogók lengtek és hirdették, hogy a román lelkék ünnepelnek. Az ország népe magába szállva ünnepelte az egyesülés feledhetetlen ünnepét, amelynek eseménye aranybetűkkel szerepel a román nemzet történelmében.

Ünnepségek Bucuresztiben

Bucuresztiben tegnap délelőtt tízenegy órakor az egyesülés napjának megünneplésére a patriarkátusi templomban ünnepi istentisztelet volt. A királyi ház képviselőiben az istentiszteleten megjelent Stárcea Ion, a királyi udvar főceremoniamestere, Mocsonyi Anton királyi fővadászmester, Flondor Constantin, a királyi ház marsallja és meghatalmazott miniszter, Mihail tábornok, királyi tanácsos. Megjelentek Cristea Miron patriárka-miniszterelnök vezetésével a kormány összes tagjai, azon kívül Sidorovici országőrparancsnok, Dombrowsky tábornok, a főváros főpolgármestere, Gane királyi helytartó, Biacu Eugen, az állambiztonsági hivatal vezérigazgatója és azon kívül a többi jelentős bucuresztii személyiségek.

A temesi királyi helytartóságon

Az egyesülés huszadik évfordulóját Temesváron is nagy ünnepséggel ülték meg. Reggel kilenc órakor az iskolákban ünnepélyt tartottak, amelyen a tanárok és tanítók a tanulóifjúság előtt méltatták a nagy nap jelentőségét. Délelőtt féltizenegy órakor a józsefvárosi görög keleti katedrálisban ünnepi istentisztelet volt, melyet Tiucra Patríchie dr. görög keleti főesperes celebrált Sora és Imbroane lelkesek segédletével. Az ünnepélyes istentiszteleten Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Dragalina Corneli tábornok, Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár, Praporgescu Gheorghe ezredes prefektus, Baran Coriolan dr. főpolgármester, Mateescu Matei alezredes, a temesvári csendőrség és rendőrség parancsnoka és az összes katonai és polgári hatóságok fejei vettek részt.

Az aradi ünnepek

Csütörtök reggel 7 órakor zenés ébresztővel kezdődött az aradi nagyszabású ünnepség, a mellyel Aradváros lakossága megemlékezett Erdély, a Bánság, a Körösvidék és Maramarosnak az Ökirálysággal husz év előtt történt

Nagykövetségi rangra emelték a párisi román követséget

Bucuresztből jelentik: A külügyminisztérium ma a következő hivatalos közlést adta ki:

— A francia kormány azon elhatározásának következményeképpen, hogy bucuresztii francia követséget nagykövetség rangjára emeli, a román kormány közölte a francia kormánnyal, hogy a maga részéről is intézkedett a párisi román követségnek nagykövetségi rangra való emelése tekintetében.

A francia kormány megkülönböztetett tiszteletet jelentő elhatározása azon mély benyomásnak köszönhető, melyet Ófelsége legutóbbi látogatása Párisban is keltett. A román kormány erre a diplomáciai tisztességszóra válaszolt hasonló udvariassággal és tiszteletadással akkor, amidőn párisi követségét ugyan csak nagykövetségi ranggal ruházta fel.

A Capitala című lap értesülése szerint Raymond Patenore-t Franciaország bucuresztii nagykövetségévé fogják kinevezni.

egyesüléséről. A zenés ébresztő után, reggel 8 órakor az összes strajer egységek felvonták a zászlót. 9 órakor a Regele Ferdinand uton lévő vértanukeresztnél istentisztelet volt, amelyet Florea Codreanu lelkes szolgáltató, utána pedig Romul Carpinisan, az ipari liceum igazgatója méltatta a nap jelentőségét, majd a dalárda elénekelt a királyhimnuszot. Az ünnepség nagy közönség és a hatósági vezetők jelenlétében ment végbe. Délelőtt 10 órakor ugyancsak istentisztelet volt, ezúttal a görög keleti székesegyházban. Az istentiszteletet maga Magier Andrei dr. görög keleti püspök szolgáltatta fényes papi segédlettel, ezt követően pedig Magier Corneli esperes tartalmas beszédet mondott, 1918. december 1. történelmi jelentőségéről. A székesegyház zsufolásig megtöltötte az előkelő közönség, amelynek első sorában ott voltak a város polgári, valamint katonai hatóságainak vezetői és a székesegyházból kijövet Teodorescu tábornok beszédet intézett a Catedralei-téren felsorakozott katonai, hadsereg-előtti előképzős és strajer csapatokhoz.

A szoborleleplezések ünnepei

A Xenopol-téren folytatódott az ünnepség, ahol 11 órakor leleplezték a román nemzeti eszme három érdemes egyéniségének szobrát, Gheorghe Popa, Mircea Stanescu és Ioan Russu-Sirianu kaptak szobrot a közmuvelődési palota előtti parkban és a leleplezést kísérő istentisztelet után — amelyet az aradi görög keleti püspök szolgáltató. — Magier Andrei dr. püspök hosszabb beszédet mondott arról, hogy ez a város mindenkor a román nemzeti eszme harcosainak eszmei és küzdelmi köz-

URANIA premiermozgó

Tel. 12-33

Immár Arad közönsége is vallja: „A szezon legszebb francia filmje”

A MÁLTAI HÁZ

Viviane Romance, Dalio, Louis Jouvet, Pierre Renoir.

Csak felnőtteknek!

Uj Metro-hiradó. — 5-kor matiné. — 5, 7.15 és 9.15

Mielőtt bevásárol MIKULÁSRÁ, nézze meg a kiállításnak is beillő kirakatát és raktárát a **„CARMEN”** cukorkaüzletnek Prima minőség, olcsó árak. Urania-mozi épületben

BYRON ÉS VILÁGA

Szentimrei Jenő előadása a Kölcsey Életiskolában

pontja volt. Arról beszélt a püspök, hogy ezen a földön a menyországot akarja a románság megvalósítani és hangsúlyozta, hogy a gyulafehérvári határozatok eredményező mozgalom is Aradról indult ki. Éppen ezért husz évvel az emlékeztetés és ismeretes határozatok után innen Aradról fogad hűséget a románság Gyulafehérvár szelleme mellett és kinyilvánítja akaratát, hogy hűen és törhetetlen erélyvel kitart a husz év előtti és azóta történt megvalósítások mellett. Kegyelettel emlékezett meg Magier Andrei dr. püspök Goldis Vasileről, valamint Pop C. Stefanról és kiemelte dr. Suciu Ioan volt miniszter érdemeit. Külön emlékezett meg a püspök a szoborleplezés jelentőségéről. Végül ismét a románság 2000 esztendő történelmi jogairól beszélt Magier dr., kiemelve azt a hatalmas tömegekben gyökerező és leküzdhetetlen erőt, amellyel ezekhez a jogokhoz, valamint Gyulafehérvár vívmányaihoz ragaszkodik a román nép.

Suciu Ioan dr. volt miniszter, a három most leplezett szobor felállítására indult mozgalom egyik kezdeményezője szintén mély nemzeti érzéstől áthatott beszédet mondott és ennek során beszélt a három nemzeti harcos, — Gheorghe Popa, Mircea Stanescu és Ioan Russu-Sirianu — életéről, a román nemzeti eszme szolgálatában tanúsított érdemeiről és munkásságuk jelentőségéről.

Minulescu a kormány képviselője

A kormány nevében Minulescu Ion, az ismert nevű költő mondott történelmi vonatkozású, nagyobb beszédet, melynek során üdvözölte dr. Suciu Ioan volt minisztert, Dobriceanu Mihail ezredes prefektust és Vlad Alexandru tábornok főpolgármestert, akiknek lelkes kezdeményezése és kitartó munkássága tette lehetővé a három szobor megvalósítását.

A strajerek képviselőiben is szónoklat hangozott el, végül pedig Vlad Alexandru tábornok, Arad polgármestere mondott hazafias beszédet. Végül a közönség — amelynek sorában Arad kereskedő- és iparostársadalmának sok kisebbségi tagja is megjelent, — nemzeti dalok éneklése mellett elvonult a három szobor előtt.

Délután strajer ünnepség volt a közművelődési palotában, este fél kilenckor pedig a Városi Színházban operaelőadás kezdődött, a kolozsvári opera a „Horia” című daljátékot hozta színre, zsfolt nézőtér előtt. Délután hat órakor a vasmunkások szervezeti helyiségükben gyűlést tartottak és ez alkalomból hódolótáviratot küldtek Üfelsége II. Carol királynak.

Kivilágítás és lányásmenet

Az esti sötétség beálltával az egész város ünnepi fényköntöst öltött. A középületeket és az üzletek feldiszipált kirakatait fényesen kivilágították és a magánházak ablakaiban is kigyulladtak a gertyák. Tündöklő, kivilágított házak között vonult fel azután 9 órakor a város uccáin a nagyszabású faklyásmenet és ezzel a faklyás- és zenés-takaróval véget ért a december elsejei ünnepségek programja.

A december elsejei nemzeti ünnep alkalmával az aradi többi vallásfelekezetek is, — éppen úgy mint az ország minden templomában, — ünnepi Te Deumot tartottak.

Lezuhant

egy német repülőgépet

Berlin. (Rador.) A német „Lufthansa” légi társaság repülőgépe, amely Berlin és Bagdad között látja el az utasforgalmat, a bécsi erdő felett, Kahlenberg közelében lezuhant. A személyzet négy tagja és két utas súlyosan, két angol utas pedig könnyebben megsebesült.

A Kölcsey Életiskola második esti előadása a Kulturpalota kistermében is nagy és hálás közönség előtt folyt le. Örömmel kell megállapítanunk, hogy ebben a hallgató közönségben sokan vannak az ifju nemzedék-ből, ami tanúságtétel a vágyról az együttműködésre a műveltség fejlődésével. Az Életiskola tudásanyaga a jobb és szebb hónapokat akarja szolgálni, azért örvendetes, ha hallgatói közt sokan vannak a Holnap nemzedékéből. Előadói tudásukkal a jövőbe világítanak akkor is, ha a tegnapi és a mai fejlődésből veszik is anyagukat. Aki az este az angol irodalom nagy költőjét, Byront ismertette, az elmult század társadalmának életéből mai és holnapi tanulságokat adott. Szentimrei Jenő az angol zseni lelkivilágának ismertetésében hű képet adott arról az emberi társadalomról is, melyben ez az alkotó erő élt és hatott. Biztos tudásból és termékeny fantáziából született mondataival megerősítette hallgatóinak a lelkében a meggyőződést, hogy, az íróművész finom megérzője az emberi haladás távoli céljainak és teremtő erőntényezője a célkereső jelennek. Szentimreinek esti előadásából mindenkinek meg kellett éreznie bevezető szavainak igazságát, hogy a Kölcsey Egyesület ifjusága legkedvesebb költőjéről szólaltatja meg, aki neki mindig újat és újat tud mondani. Ennek az újságnak az erejével hatott ő is mindvégig.

— A mult héten — kezdte Szentimrei előadását — Petőfiről volt szó itt, aki egy évvel született csak korábban Byron halála événél. S mint olimpiai staféta az égő faklyát, úgy vitte tovább ő is Byron eszmévilágát, hiszen Petőfi a szabadság — szerelem kettős jelzőt Byrontól örökölte a francia Beranger-n át. Byronnal foglalkozni kettős időszerepuság parancsa. Ez évben, január 22-én volt születésének 150 éves fordulójára. A másik időszerepuság, hogy napjainkban újra kevés hitele van az önmagáért való szépség kultuszának s a költőtől jobban mint bármikor megkövetelik kortársai, hogy vallani merjen és vallani merje vallomásainak végső következményeit. Irányító szót vár újra költőjétől az emberiség, hogy bizakodva merjen szembenézni a mulandóval, a percmemberkékké garzálkodásaival. A mult század első harminc esztendeje csodálatosan egybevágó képet mutat a mostani első három tizedével. Európát akkor kedvére szabdalta Napoleon, de végső elrendezését a bécsi kongresszus állapította meg. Az a fiatal ember, Byron, akit kortársai eivetemlnek, sáttannak kiáltotta ki egyfelől, míg más oldalon egyetlen könyvét a megjelenés napján tizenháromezer példányban kapkodtak szét, egymaga nyílt hadüzenet volt az egész világot bilincsbeverő Szent Szövetség ellen. Merte bejelenteni egy világnyelven az egész világnak:

„Ha lehet, a köveknek prédikálók,
Hogy lázadjanak fel a zsarnok ellen”.

S hogy bizonyosságot szolgáltatson, hogy nemcsak szónok, nemcsak költő, nemcsak érző ember, de vértanu is, ha kell, vállalta felszabadító küzdelmét egy népnek, melyhez iskolai tanulmányain túl mi sem kötötte. Element fölszabadítani Görögországot a török elnyomás alól s odaadta a nép szabadságáért egész főuri vagyonát, a Napoleonéval vetekedő európai népszerűséget és fiatal életét is 1824. április 9-én, Halála csodás tetekre galvanizálta az angol közvéleményt és ennek nyomása alatt az angol kormányt: a Szent Szövetség varázsa megtört, a hivatalos Anglia odaállott a reménytelenül küzdő görög nép oldalára és Görögország felszabadult a török járom alól.

Ezután a hallgatók érdeklődését lekötő bevezetés után Szentimrei a költő megérzésével és a tudatos lélekboncoló világhosszúval magyarázta meg, hogy a napoleoni korszak társadalmi erői és George Gordon lord Byron születésben öröklött egyéni tulajdonságai szükségzerűen teremtették meg a zseniális léleknek a nagy ellentétét a jó és a rossz között, amiért tömegek rajongva emlegették és tömegek ellene zudultak.

Az előadó nem bocsátkozott be ennek a jellem-beli nagy ellentétekkel átszőtt regényes életnek a teljes részletezésébe, hanem utalt Byron legalaposabb életírójának, a francia Mauroisnak kitűnő könyvére, de meleg szavakkal szólt arról a költői lélekről, mely mindig együttértett a szenvedőkkel, a nyomorultakkal és megáldozottakkal. Mikor a 22 éves lord a lordok házában elfoglalja helyét, szűzbeszédében a géprombolók ügyét védi. „Ezek az emberek” mondotta „nyilvánvalóan a szegénység főbenjáró bűnében leledzenek. És mik ez ellen önöknek orvosszerei? A vonaglásnak halál legyen a vége? Vajon a szegény éhez, aki a szuro-

nyokkal szembe mert szállani, meg fog fűdeli az önk akasztófájától?” Akiknek Byron akkor a védelmére kelt. — mondotta Szentimrei — első áldozatai voltak a munkanélküliségnek. A harisnyagyárosok gépet állítottak be üzembükbe, mely hét ember munkáját tette fölöslegessé. Napoleon tengeri zárata Anglia ellen nagyon csökkentette a szigetország kivitelét s tömegek maradtak munka s kereset nélkül, azért tehetetlen dühükben a bajkozónak vélt gépek ellen rohantak. A kormány elrettentésül akasztófát indítványozott a géprombolók ellen, Byron a szegénység enyhítését követelte, hogy a valódi ok megszüntetésével a bűnös okozat megszüntethető legyen.

Gondolatkelto és a képzelő erőt foglalkoztató előadása utolsó részletében az Életiskola kiváló előadója Byron legnagyobb művével, a Don Juannal foglalkozott és abból idézett versszakokat, melyek igazolják, hogy a költő nem volt istentagadó.

„Ave Mária! Aldom a helyet,
Időt, országot, hol szent érzete
Oly édesen ringtat keblemet.
Míg haik varázssal szállt a földre le,
Harangzó járt a néma táj felett,
S a néma város zsongó éneke,
A néma légben fuvalom se lengett,
S mégis a lomb mintegy imában lengett”.

Don Juan Abrányi Emil kitűnően fordította magyarra. Aki olvassa, megtalálja benne a költő ezerarcának egyetlen kifejezését: a sokat szenvedett, sokszor félreértett és félremagyarázott embert, aki tele van ragaszkodással, jóssággal, emberszeretettel, noha embergüvelőnek kiáltották ki.

Don Juan költői értékével egyforma nagy a hatása a népek irodalmára. Az orosz és lengyel modern irodalom kialakulása Byron hatására vezethető vissza. Puskin Anyeginja Byron Don Juanja nélkül meg nem született volna. A francia romantikusokra és a 19. század végi dekadensekre, a Verlainek és Baudelairek költészetére gyakorolt hatása kétségtelen. Közvetve tehát a mi Adynkra is. Kimutatható Byron hatása a német irodalom legnagyobbjaira, magára Goethére is, aki viszont Faustjával hatott Byron Kain és Manfred fogalmazására, mindketten pedig hatnak Madáchra, akinek páratlan tragédiája a byroni Kain lázadásának és peszsimizmusának vetülete az emberiség történetének különböző síkjaira.

Szentimrei egyórás előadása sok tanulsággal és élvezettel gazdagította hallgatóit, akik hangos elismeréssel viszonozták az író szép munkáját.

Halálos szerencsétlenség a szentannai állomáson

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután az Arad megyében levő Szentanna község vasúti állomásán. Egy középkorú férfi, akiről eddig csak annyit sikerült megtudni, hogy Henni Károlynak hívják és valamelyik arad megyei község lakója, a szentannai állomáson le akart szállni az Arad — Brád között közlekedő vonatról. A vigyázatlan ember nem várta meg, amíg a szerelvény teljesen megáll, hanem leugrott a még mozgásban levő vonatról. Ugrás közben megcsuszott és oly szerencsétlenül zuhant a sínpar közre, hogy koponya alapi törést és agyarázkodást szenvedett. Rendkívül súlyos állapotban szállították az aradi központi kórházba, ahol műtétet hajtottak végre rajta, amely után állapotában némi javulás állott be.

Merénylet Dániában egy gyorsvonat ellen

Koppenhága. Aalborg közelében merényletet kíséreltek meg a gyorsvonat ellen. A vonat menetközben hirtelen megállt és a sínközött két vasrudat találtak, amelyek úgy voltak elhelyezve, hogy a vonat kisiklását idézzék elő. A vasdarabok azonban elmozdultak helyeikről és ennek tulajdonítható, hogy a kisiklás elmaradt. A csendőrség egy 22 éves férfit letartóztatott, aki a merényletet bevallotta. Rövid időn belül ez már a második hasonló merénylet ugyanazon a helyen.

Bálak, lakodalmak, **„Központi” helyiségei** f. év dec. 1-től kezdődően a n. é. közönség rendelkezésére állanak. A „Dacia” kávéház igazgatósága.

Kétezer ösztöndíjat osztottak ki a diákok között

A kormány gondoskodik az ifjuság elhelyezéséről

Bucurestből jelentik: A Semnalul a következőket írja: Az országban, arra érdemes diákok között 2000 ösztöndíjat osztottak szét és intézkedés történt azirányban is, hogy az ország egész területén a diákokotthonok bentlakóinak számát növeljék. Bucurestiben 1000 férőhelyes diákokotthon fog működni, továbbá a szellemi munkanélküliek elhelyezésére vonatkozólag is megfelelő intézkedéseket bocsátottak ki. A műszaki foglalkozási ágakhoz tartozók körében a munkanélkülséget teljesen megszüntették.

Calinescu belügyminiszter, aki a népneve-

lésügyi tárcát is ellátja, a minisztérium hatáskörében 2500 ifjút helyezett el és hasonlóképpen gondoskodás történt azirányban is, hogy alkalmas fiatalemberek kenyeret szerezzenek az igazságszolgáltatás, a közigazgatási hatóságok és egyéb miniszteri tárcák hatáskörében. A kormány reméli, hogy a legrövidebb időn belül felszámolja a szellemi munkanélkülséget, az idegen elemet foglalkoztató vállalatoktól az idegeneket a legrövidebb időn belül elbocsájtják, hogy átadják helyüket a faji (román) elemeknek.

Beran-kormány Csehszlovákia élén

Hacha, az új csehszlovák elnök a német-cseh kapcsolatok mellett nyilatkozott

Prága. Beszámoltunk róla, hogy a csehszlovák törvényhozás szerdán ünnepélyes külsőségek között megválasztotta a köztársaság új elnökét. Csehszlovákia új elnökévé 272 szavazattal 312 közül Hacha Emil választották. Az új köztársasági elnök 1872-ben született a csehországi Trove Zviny községben. Tizenhárom évvel ezelőtt, 1925-ben a Semmitőszék elnökévé nevezték ki.

Hacha elnök — mint röviden jelentettük, — Beran Rudolf képviselőt, az agrárpárt ve-

zérét bizta meg az új kormány megalakításával.

Tegnap éjjel kiadott hivatalos jelentés szerint az új csehszlovák kormány a következő személyekből áll: Miniszterelnök Beran Rudolf, külügyminiszter Chvalkovszki, belügyminiszter Fischer Ottokár, iskola és népnevelésügyi Kapras János, pénzügyminiszter Kallius, igazságügy Kreicsi Jarosláv, kereskedelem és iparügy Schadek Vlaszimil, vasut, posta és távírdauügy Elias Lajos, közmunkauügy Citera Domokos polgármester, földművelésügy Feierabend László, nemzetvédelem Sirovy, népjóléti és közegészségügy Klumapár Ulászló, tárca nélküli miniszterek: Sidor és Navelka.

A szlovák kormány tagjai a következők:

Miniszterelnök, belügy és egészségügy miniszter: Tiso, közoktatásügyi miniszter: Cernak, pénzügyi, mezőgazdasági és iparügyi miniszter: Toplánszky, közlekedési és munkauügy miniszter: Durcsánszky, igazságügyi miniszter: Vanto.

A kárpátorosz kormány tagjai: Miniszterelnök: Voloszin Alajos kanonok, a kormány-nak tagja még Révai Julian.

A németek Jugoszláviában is utat építenek?

Párisból jelentik: A francia gazdasági körök élénken foglalkoznak a német kormány-nak azzal a tervével, hogy Jugoszlávián keresztül utvonalat épít, hogy a szerb Dunát a Földközi tengerrel kösse össze. A németek által tervezett egyenes utvonala 550 kilométer hosszú lenne, a Vaskapunál kezdődne és a Timok, Vardar folyók átszelésével Szalonikinál kapna kapcsolatot az Égei tengerrel. A tervezett építések 400 millió márkába kerülnek és 1070 kilométerrel, illetve 50 órával rövidítik meg a tengeren járó hajók útját.

A pápa kihallgatáson fogadja Chamberlaint

Londonból jelentik: A Daily Mail római levelezője biztosra veszi, hogy a pápa, amennyiben azt egészségi állapota megengedi, fogadja Chamberlain angol miniszterelnököt és a miniszterelnök feleségét is. A pápa igen nagy szult heizet a Chamberlainnal való találkozásra. A kihallgatás után valószínűleg Chamberlainnel újból találkozni fog a Szentatya kevésbé formászerű megbeszélés céljából.

A csehszlovák gát leomlása után

lengyel gát emelkedik a német hullám elé — írja egy vezető cseh lap

Moszkvából jelenti a Rador: A hivatalos „Tass” orosz távirati iroda közli a lapvéleményeket a lengyel—orsz barátsági és megnemtámadási szerződés megújításáról.

Az „Izvestia” című vezető orosz lap vezércikkben méltatja az eseményeket s azt írja, hogy ezek a szerződések már régen életben voltak, hogy „gátat vessenek” azoknak, akik felakarják dűlni Európa eme részén a békét.

Megemlíti a lap, hogy Lengyelország és Oroszország nemcsak az egymásközi jóviszonyt mélyítette ki ezzel a szerződéssel, hanem nagy szolgáltatást tett Kelet Európában a békének.

A többi orosz ujság a legnagyobb öröm és meglepedés hangján ír az orosz—lengyel szerződésről és hangsúlyozzák, hogy nincs a szerződésnek más célja, mint utját állani minden olyan esetleges kísérletnek, amely a két ország érdekeit sértené.

Prágából jelenti a Rador: A cseh sajtó vegyes érzelmeivel fogadja a lengyel—orsz szerződésről érkezett híreket.

A „Narodni Politika” azt írja, hogy a lengyel közvélemény az utóbbi hetekben izgatottan tárgyalta a nemzetközi eseményeket, különösen azért, mert a müncheni egyezményt a lengyelek közreműködése nélkül kötötték meg.

— A lengyel közvélemény vegyes érzelmeivel fogadta a hírt: Anglia és Franciaország befolyása Középeurópában csökkent, ugyanakkor Németország megerősödött. A lengyel politika irányítói belátták azt és éppen ezért érdekeik fokozottabb védelmére Oroszország felé orientálódtak.

A „Cseszko Szlovo” foglalkozva az orosz—lengyel kérdéssel a következőket írja:

„Lengyelország közös határt akart Magyar-

országgal és ezt azzal indokolták, hogy erős határt szabjanak a kommunizmus tovább fejlesztésének. Németország közbelépése akadályozta meg e terv keresztülvitelében. Mit csinált akkor Lengyelország? Egyik napról a másikra megújította szövetségi szerződéseit a bolsevista Oroszországgal, azzal, amely ellen nemrégén még erős gátat akart alkotni. Az ilyen világban, ahol ez megtörténhet — írja a cseh lap — Csehszlovákiának, amely mindig hitt az eszmékben, el kellett vésztetni a játékot. Emlékeztetjük Lengyelországot, hogy a lengyel sajtó és rádióállomások a Csehszlovákiára olyan kritikus időben a bolsevizmus előretolt őrsének nevezték a mi köztársaságunkat. Lengyelország politikai fordulása drámai tanulsággal Csehszlovákiának. De még ennél sokkal több. Mi már megértük a középeurópai egyensúly átcsoportosítását, a cseh áldozathozatalból származó konfliktus keletkezett Európában, szerződéseket és szövetségeket bontottak fel. Lengyelország mindent meg akar nyerni, amit eddig elveszített. Jól tudják Varsóban, hogy a csehszlovák védőgát leomlása után a német hullám most már a lengyel védőgátat fenyegeti.

— Mi nem kívánunk semmi rosszat Lengyelországnak — fejezi be cikkét a Cseszko Szlovo — és kívánjuk, hogy ezzel a szerződéssel minden biztonságát szerezze meg. Nem hisszük azonban, hogy kellemes lett volna Beck lengyel külügyminiszternek hallani a moszkvai rádióból, amikor bejelentették a lengyel—orsz szerződés megkötését.

„Lengyelország visszautasította a fasiszta összeesküvésbe való részvételét, amelyet a Komintern ellen szöttek.”

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Eszakamerikai gyorsszolgálat minden csütörtökön

HAMBURG BÓL
NEW YORK B A

Southampton és Cherbourg érintésével a „New-York”, „Hansa”, „Hamburg” és „Deutschland” gyorsgőzösökkel.

Nem gondolná, hogy nyílt tengeren van...

A Frahm-féle egyensúlyozó készülék a hajó nyugodt menetét biztosítja. A kényelmes kabinok, a változatos izléssel berendezett társas helyiségek az utazást kellemessé teszik. Kérdezze a HAPAG számos barátját, miért utaznak mindig a mi hajóinkon? Mert ígéreteinket a valóság még messze felülmúlta...

Üdülési és látogatási utazások

AMERIKÁBA minden időtartamban és árban

Mindig jól utazik a

Hamburg-Amerika Linie

hajóin

Információkkal szívesen szolgál a

Hamburg-Amerika Linie S.A.R. képvisellete

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24.

Telefon 10-86.

CORSO

Flandriai gárda

Szünetben személyesen fellép: CIANKAN akrobata-művész!

3 mérs. helyárak, 5, 7.15 és 9.15. Tel.: 2065

Marcella Chantal, Pierre Renoir és Aimé Clariond. A világháborút átélv, később valószínűleg hítt nagy művész szenvedélyes élete. A legaktuálisabb film. Két új határol!

Őfelsége katonai és polgári udvartartásának tagjai

Bucuresti. Őfelsége II. Carol király udvartartásának tagjai a következők:

1. Ernest Urdareanu udvari miniszter, főudvarmester.
2. Ernest O. Baliff tábornok, hadsegéd, koronatanácsos, a királyi udvartartás nagymestere és a Korona-uradalmak adminisztrátora.
3. Ion V. Stircea, a királyi udvar főszertartásmestere.
4. Anton Mocsonyi, a királyi udvar fővadászmestere.
5. Constantin Flondor udvari marsall, meghatalmazott miniszter.
6. Dr. Ion Mamulea udvari orvos.
7. Nicolae M. Condiescu tábornok, Őfelsége könyvtárnoka.
8. Gheorghe Mihail tábornok, hadsegéd, Őfelsége katonai udvartartásának főnöke.
9. Gheorghe Stavar, a királyi ház főtitkára és a királyi palota prefektusa.
10. Constantin Filiti alezredes, Őfelségének a szárnysegédje.
11. Radu Ruscescu alezredes, Őfelsége szárnysegédje.
12. Mihail Mihailescu alezredes, Őfelsége szárnysegédje.
13. Dumitru Damaceanu alezredes, Mihail nagyvajda szárnysegédje.
14. Ilie Radu őrnagy, Őfelsége parancsörtsztje.
15. Nicolae Opris alezredes, parancsnok, Őfelsége parancsörtsztje.
17. Mircea Tomescu kapitány, Őfelsége parancsörtsztje.

Autószerencsétlenség Világos közelében

Közlekedési baleset történt az Ujjanát és Világos közötti országoton: Idősebb Ispravnic Sever dr. ügyvéd gépkocsija elütött egy embert, Ispravnic dr. gépkocsijával menyének társaságában rohogott Arad felé, s ekkor történt a véletlen baleset.

A közlekedési baleset áldozatát lábtöréssel és könnyű arcsérüléssel szállították be az aradmegyei kórházba.

Munkatársunk a késő esti órákban, a szerencsétlenség után mintegy másfél órával beszélgetést folytatott idősebb dr. Ispravnic Severrel, aki részletesen ismertette a szerencsétlenség körülményeit:

— Este sötétségben kigyújtott reflektorokkal vesztegelt Lump, világosi borkereskedő tehergépkocsija, amely a közlekedési szabályokkal ellentétesen, tiltott helyen állomáozott. A messzeségből úgy tűnt fel, hogy egy gépkocsi közeledik, — a sötétségben nem volt észrevehető, hogy vesztegelt. Amidőn a tehergépkocsi mellett elrobogtunk, épen abban a pillanatban lépett ki az egyik utas, aki valószínűleg a gépkocsi mögött tartózkodott. Félkezésre már nem volt idő — gépkocsink elütötte. — Azonnal intézkedés történt, hogy a szerencsétlenség áldozatát orvosi segélyben részesítsék.

A központi kórházból nyert értesüléseink szerint a szerencsétlenség áldozatának állapota nem ad aggodalomra okot.

— Az aradi hetipiac árai: Zöldpaprika 3 lei drb., csipős zöldpaprika 4 lei drb., krumpli 2—4 lei kg.-ja, hagyma 5—7 kg., süttő tök 4—12 lei kg., tök 4—12 kg., száraz bab 8—10 lei kg., kalarabé 3 drb. 2 lei, tojma 1—4 lei lencse 7 lei kg., répa 2 lei kötegie, paraj 1 lei, fei-káposzta 2—3 lei drb., savanykúposzta 3 lei kg., leves zöldség kötegie 2 lei. — Tehénturó 14 lei kg., juhturó 32 lei kgr., tejfel 1 lit. 25—45 lei, vaj 1 kg. 50—90 lei. — Alma 1 kg. 6—10 lei, dió 1 kg. 24 lei, tisztított dió 1 kg. 64—70 lei, aszalt szilva 1 kg. 22—24 lei, szőlő 1 kg. 14—20 lei, citrom drb. 3 lei, narancs drb. 4—6 lei. — Gyöngygyök 50—70 lei, pulyka 180—280 lei, tyúk 30—140 lei, hizott liba 300—360 lei, liba 140—160 lei, csirke 40—80 lei, hizott ruca 160—200 lei, ruca 80—120 lei.

Angliába szállított román gabonát foglalta ott le a burgosi kormány

London. Szerdáig az angol kormány semmiféle választ nem kapott a burgosi kormánytól arra a kérelemre, hogy bocsássák szabadon azokat a görög hajókat, amelyek román búzát szállítottak

Anglia számára és amelyeket Palma di Majorca szigetén a spanyol nemzeti hatóságok lefoglaltak. Az angol kormány távirati úton utabbi tiltakozást küldött Burgosba azzal, hogy erre a távirati jegyzékre azonnali választ kér. (R.)

FRANK LLOYD FILMRENDEZŐ „BÖLCS” TANÁCSAI 1. A FÉRFIAKNAK 2. A NŐKNEK

Hollywoodból jelentik: Nagy esemény volt a híres filmvárosban. Ezüstlakodalmát ünnepelte Frank Lloyd filmrendező. Állítólag ő az egyetlen hollywoodi rendező, aki ilyen jubileumot ünnepelehetett. A huszonöt éves házasság különben nemcsak a rendezők, hanem a színészek és egyéb filmemberek között is igen ritka. Frank Lloyd tehát nagy házasságsszakértőnek számít a filmvárosban. Ezüstlakodalmából meginterjúolták az újságírók. Lloyd, aki most ötvenéves (a felesége 48), ezeket a tanácsokat adta.

A FÉRFIAKNAK:

1. Ne vedd feleségül első szerelmedet. (Abban a korban még nem ismered eléggé a nőt.)

2. Ne ijedj meg, ha szerelmesednek már multja van. (Abból a lányból, aki már csalódott a szerelemben, jobb feleség lesz, mint abból, aki még nem ismeri a szerelmet.)

3. Légy pontos a vacsoránál.

A NŐKNEK:

1. Ne menj feleségül első szerelmedhez.

2. Ne töltsd minden szabadidődöt a férjeddal, néha férjed nélkül menj szabadságra. (Uj mézesheteket élhetsz, ha ismét találkoztok.)

3. Érdeklődj férjed kedvteléseiben, bogarai iránt! (Az én feleségem például utálja a golfot, de mindig érdeklődik, milyen eredménnyel játszottam, ha hazamegvek a golfpályáról.)

Ginger Rogers férjének romantikus regénye

Elzúllott, elvált a feleségétől és most újra karriert csinált

Newyork. Az amerikai filmvilágot tíz esztendeje foglalkoztatja Lew Ayres személye. A fiatalember 19 esztendőskorában, mint bendsojátékos kezdte szereplését az egyik hollywoodi kabaréban. Feltűnően csinos, jómegjelenésű ifjú volt, akinek nagy karriert jósoltak. Először csak bendsozott egy filmben, később azonban a „Nyugaton a helyzet változatlan” című filmben kisebb szerepet játszott. Ekkor nősült meg először és Lola Lanet vette feleségül.

Nemsokára hasáhos tudósítások jelentek meg róla. Einstein professzor, aki abban az időben először jelent meg Amerikában előadást tartani, fogadta a fiatal filmszínészt és hosszas tudományos vitát kezdett vele. Kiderült, hogy Lew Ayres az egykori bendsojátékos matematikával foglalkozik és ezen a téren olyan fejlett tudást árult

— A „Párisi Divat” karácsonyi, azaz decemberi száma felülmúlja az eddig is szebbnél-szebb számokat. Gyönyörű estélyi és báli ruhákat, izléses délutániakat, célszerű délelőtti és irodaruhákat tömegével hoz a „Párisi Divat”.

Mikulásra gyönyörű vágott és cserepes-virágok

Scharm Mária virágüzletéből Csanádi bankpalota.

— A letéti pénztár új vezérigazgatója. Bucu-estiből jelentik: Boamba Mihail, a legfelsőbb számvevőszék tanácsosát szolgálati érdekből december 1-i hatállyal a letéti pénztár vezetésével bízták meg, vezérigazgatói minőségben.

— A timár fla. A tudomány egyik legfényesebb rakétájáról, Pasteur-ról rendkívül érdekes cikket közöl az „Ünnepek” képes szépirodalmi lap legújabb száma. Főelárúsító: Journal Import, Nagyvárad, Bul. Reg. Ferdinand 46. Egy szám ára 15 lei.

— Egy világhírű filmszínész tündöklése és bukása. Ivan Mosjoukine, egykor innepelt filmsztár életéről rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a „Délibáb” legújabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

HAJÓS gyógyszerész, Bulev. Regina Maria 8. Tel.: 14—90.)

KAIN gyógyszerész, Calea Banatului 1. Tel.: 17—67.)

NIEDERMAYER gyógyszerész, Str. Gojdu.

el, hogy a világ első matematikusa hajlandó volt vele hosszabb eszmecsereket folytatni. Értekezéseit a szaklapok is közzélték.

Háromévi házasság után a filmszínész elvált Lola Lanétól és feleségül vette Ginger Rogerst, a legdivatosabb táncos-szubrettet. Ez a házasság rövid ideig tartott, az új férfi faképnél hagyta feleségét és fantasztikus botránnyaival keltett figyelmet. Megtakarított pénzét elköltötte, két filmben egymásután megbukott, úgy hogy a végén már kénytelen volt statisztálni. Régi jóbarátja, a magyar származású George Cukor egyszer a statiszták között akadt rá. Nagyon megsajnálta és elhatározta, hogy igyekszik rajta segíteni. Rábizott egy kisebb szerepet, majd egy jelentősebbet és rövid hat hónap alatt Lew Ayres ismét felküzdötte magát. Catharina Hepburn-nal készült legújabb filmjében már ismét nagy szerepet játszik és sikert arat.

Most derült ki, hogy Ginger Rogerstől nem vált el hivatalosan. Amikor erre vonatkozólag kérdést intéztek hozzá, mosolyogva mondotta:

— A feleségem nem kívánta, hogy elváljak tőle akkor sem, amikor teljesen je voltam csuszva. Miért válnék el most, amikor sikerem és pénzem van. Sőt ellenkezőleg, remélem, hogy olyan tempóban fogok ismét karriert csinálni, hogy ismét megkérhetem a kedves feleségem kezét.

— A köztársasági Spanyolország visszahívta Brüsszeli követét. A köztársasági Spanyolország belgiumi diplomáciai képviselőjét váratlanul visszahívták. A megbízott személyzetével együtt távozott el Brüsszélből anélkül, hogy bucsulátogatásra jelentkezett volna, vagy legalább névjegykártyáját helyezte volna el a külügyminisztériumban. A belga kormányt nem is értesítették arról, hogy a barcelonai kormány vissza fogja hívni diplomáciai megbízottját.

„SCALA” Nagyjátékok színháza
Telefon: 20—10.

Mindennap

Nina Petrovna hazugsága

Isgalmas cselekménye a régi Bécs és cseri Oroszországban játszódik. — A francia filmgyártás remeke.

ISA MIRANDA, FERN GRAVEY. — Szombaton délután 8-kor, vasárnap d. e. 11.30 és d. u. 8-kor matiné, mérsékelt árakkal.

Őfelsége II. Carol király és Mihail nagyvajda londoni utazása az új Fox-journálban, 5, 7, 15 és 9, 15

Minden vasárnap és ünnepnap délután 5 órai tea táncsal a „Dacia” étteremben

Reflektos

A közigazgatási reform alkalmazása

Az új rezsim egyik legnagyobb műve a közigazgatási reform, amely azzal a céllal készült, hogy új és biztos alapokra helyezze az államháztartást. Armand Calinescu belügyminiszter a megteremtője ezeknek a reformoknak, aki legalaposabb ismerője a közigazgatási problémáknak s akinek e reformok életbelépésétől számított három hónapon belül sikerült radikálisan megváltoztatni az ország képét. Ez az öröndetes változás kizárólag annak az eszmének tulajdonítható, amely alapját alkotta a nagy reformnak és pedig a közigazgatás decentralizációja.

Pár évtizedes tapasztalat megtanított bennünket arra, hogy a központosított közigazgatás — ami a kereskedelmi, pénzügyi, gazdasági, kulturális centralizációt is maga után vonta — megölte a tartományok teremtő energiáit, szétrombolta az ország gazdagságát. Minden a főváros felé ment és csak a főváros felé, még a vidéki társadalmi élet egyéniségei is a fővárosnak vették útjukat. Az eredmény megdöbbentő volt: megölte a vidék kereskedelmi és kulturális életét.

Armand Calinescu új reformja azonban ezt a hajdan oly erős eleven életet újjáteremtette. A használható elemek a nekik mindjohban megfelelő helyre kerültek, magukat az állam szolgálatába állították s nekivetették vállukat a reorganizációs munkának.

A munka lassan megy, mert a régi élet helyreállítása normális keretek között történik, szónoklat, parancs és minden mesterkéltég nélkül.

S a közigazgatási decentralizáció már meg is hozta a maga gyümölcsét. Az ország újjászülöttik, a vidék újból lélegzethez jut s arculata új szintre kap. Az értékes fiatal erők is munkába álltak s akik közülük megtalálták szerepüket, teljes erővel és lelkesedéssel dolgoznak is.

Mindazonáltal a törvénynek számos olyan rendelkezése van, amely kibővítésre vár és melyek egy részét már alkalmazták is. Armand Calinescu ma a közigazgatási törvény egyik legfontosabb intézkedését léptette életbe és pedig a törvénynek azt a rendelkezését, amely a Közigazgatási Biróságok beszerzésére vonatkozik. A belügyminiszter e törvény alapján tervezet dolgozott ki e birói fórumok szervezéséről és aki ismeri e problémát, tudja, hogy ez mennyire kivételes jelentősége. E tervezet alapján tíz közigazgatási Tábla fog működni minden tartományban egy, a tartomány székhelyén. A Legfelsőbb Közigazgatási Biróság a fővárosban fog dolgozni. Ennek a törvénytervezetnek az elkészítésénél is látszik, hogy a decentralizáció elvét akarta a belügyminiszter kihangsúlyozni, a tíz tartományi közigazgatási biróság létrehívásával. Az igazságügyi fórumok magának a tartománynak a szívében fognak működni, a tartomány lakosainak rendelkezésére állva, anélkül, hogy újabb teherrel járulnának az állami költségvetéshez, minthogy a jelenlegi birák fognak azokban helyet foglalni.

A Közigazgatási Biróság szervezésével újabb lépést haladtunk előre a közigazgatási reform megvalósulásának útján, mint amely ut jelent és hozza az Állam részére a szabad lehetőségeket.

Egy illetékes államiérli: Mihai Ralea

A minisztertanács legutóbbi ülésén Mihai Ralea munkügyi miniszter kifejtette azokat az irányelveket, amelyek a törvények előkészítésénél vezetnek s amelyekre vonatkozólag rövidesen nyilatkozatot ad a sajtónak. Nem szükséges, hogy azokat az okokat vizsgálgassuk, amelyek Ralea minisztert ezeknek a törvényeknek az előkészítésére alkalmassá teszik. A francia Bougie és Durkheim növendéke volt, szellemi gyermeke Ibrăileanunak és tagja volt a „Román élet” nevű irodalmi körnek. Innen hozta magával a társadalmi életet átforgató gondolatokat.

A meghalt rezsimmel együtt a féltudósok és tülekedők korszaka is letűnt. A királyi akarat következtében az ország közéletének minden vonatkozásában az értékes elemek kerültek előtérbe, akik távol tartották magukat a politika ádáz küzdelmeitől és a munkában is kizárólag a munká-

nak éltek. Ma már — politikai ellenszolgáltatás reményében — senkinek se ígérnek eget, holdat és csillagokat, mint ahogy azt a múltban tették. A jelenlegi kormányzat két alapelvet tart szem előtt: a társadalmi rend és a társadalmi igazságosság eszméjét.

A rend fenntartása a belügyminisztérium hatáskörébe tartozik. Ez a minisztérium hivatásának magaslatán állott és anélkül, hogy kezét bevérezte volna, kigyomlálta az anarchikus eleme-

ket. Armand Calinescu belügyminiszter a nemzetnevelésügyek vezetését is átvette, hogy a rendet a jövő nemzedékének nevelése által is fenntartsa és biztosítsa.

A mai rezsim második alapelvét — a társadalmi igazságosság eszméjét — Ralea Mihai munkügyi miniszternek kell megvalósítania. A munkügyi miniszter mindazon követelményeknek a birtokában van, melyek szükségesek ahhoz, hogy feladatát maradéktalanul teljesíteni tudja.

Szabadon bocsátották Jäger Pétert

Nyilatkozik a merénylet áldozata a szerda esti eseményekről

Az aradi rendőrség bűnügyi osztályán Dumitrescu Constantin rendőrkomiszár kihallgatta az ismeretes revolveres tragédia ügyében önként jelentkezett Jäger Péter Meşianu, uccai kefekötömes-tert, aki, — mint megírta az Aradi Közlöny, — szerdán este revolveréből rálőtt a vele együtt élő Nemes Diannára. Jäger Péter kihallgatása során azt vallotta, hogy közel tíz év óta élt együtt a 32 éves Nemes Diannával, akivel éveken keresztül teljes harmóniában éltek, de az utóbbi időben pokollá vált az élete. A tekintélyes aradi iparosmester hangsúlyozta vallomásában, hogy nem akarta megölni Nemes Diannát, csupán rá akart ijeszteni. A revolver csövet nem az asszonynak, hanem a földre irányította és nem tudja, miképpen történt, hogy a golyó mégis vadházastársába furódott. Elmondása szerint a revolvért 300 leierit vásárolta egyik ismerősétől és arra nem volt tartási engedély, amiért külön eljárás indul ellene.

A véres merénylet elkövetőjét kihallgatása után egybeként pénteken délelőtt az aradi ügyészségre kísérték, ahonnan kihallgatása után szabadon engedték.

Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste a központi kórház sebészeti osztályán fekvő Nemes

Diannát. A tragédia szenvedő hőse elmondotta, hogy az utóbbi időben állandóan veszekedtek Jäger Péterrel, akit ő a közelmúltban már egyszer el is hagyott. Szerinte a férfi akkor határozott ígért tett arra vonatkozólag, hogy megváltozik és helyre állítja a családi békét közöttük. Ez azonban nem következett be. Szerdán este is veszekedés támadt közöttük, mire Nemes Dianna kijelentette, hogy ismét elhagyja. Elmondása szerint Jäger Péter ekkor előrántotta revolverét és rákiáltott:

— „Innen egy lépést sem messz sehova!”

A következő pillanatban pedig eldőrdült a revolver és a golyó a fiatal nő vállába furódott, amelynek következtében Nemes Dianna vértől borítva a divány elé zuhant, s hiába kért segítséget, senki sem ment be a lakásba, ahonnan ő csak kínos szenvedés után tudott a házmasterig eltámaszkodni, ahonnan azután a mentőkért telefonáltak.

Nemes Diannát, akinek a revolvergolyó a bal vállába furódott, pénteken délelőtt megröntgenezték, majd az orvosok megállapították a további kezelésének körülményeit. Az orvosok biznak abban, hogy ha komplikációk nem jönnek közbe, megmenthetik az életnek.

Első gimnazista diákok halalos pisztolypárbaaja egy kávéházi szepareban

Szombathelyről jelentik: Nem mindennapi érdekességű ügyet tárgyalt az itteni törvényszék. Magyar Sándor, az egyik szombathelyi kávéház tulajdonosa ült a vádlottak padján. Az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés miatt emelt vádat Magyar ellen, aki akaratán kívül egy borzalmas gyermektragédia okozója volt.

Még augusztusban történt, hogy két első gimnazista fiúcska a Magyar-féle kávéház szeparehelyiségében játékból pisztolypárbaikat rendezett. Magukra zárták az ajtót, majd megállapodás értelmében először — egy műveszedést rögtönöztek, hogy legyenek a párbaira, azután három lépés távolságból megfordultak és egymásra tüzeltek.

A következő pillanatban a 11 éves kis Varga Pali, a színjeles diák holtan rogyott össze. Kiderült, hogy társa, az életbenmaradt „párbaibős” browninggal lőtt rá.

A rendőri nyomozás megállapította, hogy a gyermekek abban a hitben voltak, hogy mindkettőjüknek játékgyűver van. Az áldozat kezében valóban az is volt és szinte megtevesztésig hasonlított ahhoz a valódi browninghoz, a mellyel az egyik kisdíák pájtását megölte. Mint kiderült, a hajlalkozó browningot a kávéház tulajdonosának: Magyar Sándornak éjelszekrény fiókjából vette ki az egyik fiúcska.

A biróság előtt Magyar Sándor megrendülten, könnyekig megtörtén adta elő, hogy öt évvel ezelőtt tette a fiókjába a fegyvert és az-

óta meg is feledkezett róla. Arra nem emlékezett, hogy miért volt megtöltve a fegyver. Elmondotta, hogy ő fedezte a kisfiu halálával és temetésével járó összes költségeket.

A tragikus párbaaj-életmaradt ifju hősét a szörnyű esemény után külföldre neveltetik szülei. Az eset után ugyanis a fiúcska ideggyörcsöket kapott és az orvosok környezetváltozást irtak elő számára.

A főtárgyaláson az áldozat szülei kérték a bíróságot, hogy kötelezze a vádlottat a kisgyermekük felnevelésével járó összes költség megterítésére is.

A bíróság a vád és védőbeszéd után Magyar Sándort gondatlanságból okozott emberölés miatt 100 pengő pénzbüntetésre ítélte de a büntetés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Az áldozat szüleinek kártérítési igényét polgári bíróság elé utasították.

Az elítélt megnyugodott az ítéletben, az ügyész súlyosbírástért felebbezett.

Előkészítik a Fekete-tenger és Bálti tenger közötti csatornát

Bucureştiből jelentik: Petrescu-Comnen román külügyminiszter pénteken a külügyminisztériumban villásreggelit adott a Fekete tenger és Bálti tenger közötti csatornát előkészítő bizottság tiszteletére. A villásreggelen résztvevő Ghelmegeanu közlekedésügyi miniszter, Raczinszky gróf lengyel követ, Kollas görög, Kirov bulgár, Stymphaliadis görög követek, valamint sokan mások.

KARÁCSONYI KIRÁNDULÁSOK

Utlevél nélkül!

Páris-Azurok-Olaszország,
Németország (utlevéllel)

EUROPA UTAZÁSI IRODA Arad, Biv. Regina Maria Nr. 10.

SPORT KÖZLÖNY

Öfelsége a király éltetésével kell kezdeni minden sportünnepeket!

Bucuresti. Az UFSR rendelete értelmében, máától kezdve minden sportünnepeken (szabadtéri, vagy tornatermi) a versenyek kezdete előtt Öfelségét a következő szavakkal kell üdvözölni: „Öfelsége tiszteletére” (a rendező egyesület elnöke, vagy a mérkőzések bírój mondják a vigyázz-állásba helyezkedett versenyzőknek), mire a versenyzők háromszoros „Éljent!” kiáltanak. Csak ezen ünnepléses szavak elhangzása után kezdődhetnek meg a versenyek, vagy mérkőzések.

Nem ment a játék az AMTE csatársorának...

Ripensia—AMTE 5:1 (1:1)

Csütörtökön Temesváron vendégszerepelt az aradi munkáscsapat és eléggé súlyos vereséget szenvedett a Ripensia együttesétől, amelynek csatársora a kapu előtt határozottabbnak bizonyult. Daju bíró sipjelére 300 néző előtt így állt fel a két csapat:

Ripensia: Schütz—Regdon, Kotormány (Oprean)—Dehelcan, Nagy Marcu II.—Beke (Tabacu), Schwartz (Beke), Ciolac, Marksteiner, Dobay. AMTE: Gerold—Slivat, Kovács—Szurgyi, Szabó, Szegedi—Bermoser, Léb, Perneki, Reinhardt, Batrin.

A Ripensia indít és már a 6. p. eredményt is ér el: Schwartz lövése a jobb felső sarokban köt ki (1:0). Az AMTE támad, azonban csak a 15. p. hozza meg az egyenlítést: Perneki egyéni játéka után laposan gölt lö (1:1). Az AMTE többet van frontban, támadásai azonban erőtlenekek. A 44. p. alkalma volna a piros-fekete csapatnak a vezetést megszerezni, de Batrin beadását Bermoser a lécre fejeli, a visszapattanó labdát pedig Batrin mellé vágja.

A második féldőben is előbb az AMTE támad,

de a 3. p. már a Ripensia vezet Marksteiner bombagóljával (2:1). Az AMTE újabb támadás-sorozattal válaszol, de ezek rendre megakadnak a 16-oson. A 20. p. Dobay beadása után kavargás keletkezik, a labda ismét a befelé húzódó szélső elé kerül, aki hálóba vágja (3:1). Egy perc sem telik el és Dobay beadását Beke Tabac elé adja, aki gölt lö (4:1). A 35. p. Ciolac átadását Marksteiner fejével Dobay elé továbbítja és a szélső az ő jellegzetes szögéből lö, a labda Gerold térdéről pattan a hálóba (5:1).

A győztes csapatban a csatársor a második féldőben Marksteinerrel az élen kitünően játszott. A fedezetsor is kielégített, a védelemben pedig Oprean tűnt ki. Az AMTE támadócsatársorának nem ment a játék és ez a körülmény túlnagy feladatot rótt a hátsó formációkra. A fedezetsor kielégített, főleg Szurgyi és Szegedi, a hátvédek is nagy igyekezettel játszottak, Gerold az utolsó góiban „benne” volt.

Az AMTE nagy ambícióval készül a vasárnapi revansra és a játékosok fogadkoznak, hogy ezuttal legyőzik a bajnokcsapatot.

Még elindulás előtt összeállították a válogatott csapatot

Albu a csapatkapitány

Bucuresti. Az országos válogatott együttes még szerdán edzést tartott a fővárosban és az edzés után nemcsak keretet jelöltek, hanem véglegesen ki is jelölték azt a csapatot, amely vasárnap Csehszlovákia ellen mérkőzik. Az összeállítás a várakozásnak megfelelt, meglepetés csupán az, hogy Orza, a Venus jobbszélsője a válogatottban balszélsőt játszik. A csehek elleni válogatott egyébként a következő:

David—Bürger, Albu—Vințila, Feraru, Szaniszló—Bindea, Ploesteanu, Bodola, Barátky, Orza.

Lengyelország is részt kíván venni a KK küzdelmeiben

A december 17—18 iki ülésen döntenek

Bucuresti. Mint ismeretes, a KK-bizottság december 17—18-án Bucurestiben ülészik és ez az összejövetel döntő jelentőséggel bír a Középeurópai Kupa jövője szempontjából, ugyanis ekkor dőntenek Ausztria helyettesítésére vonatkozóan. Jólértesült helyen úgy tudják, hogy a lengyel labdarúgó szövetség rendkívül nagy érdeklődést mutat a KK iránt és hír szerint a lengyel szövetség egy megbízottja meg is jelenik a december 17—18-iki KK-értekezleten. Lengyelország bekapcsolódásának kizárólag anyagi természetű nehézségei vannak, ezek azonban olyan súlyosak, hogy aligha tehetik lehetővé a lengyel élc csapatoknak a KK-ba való bevonását. Amennyiben az érdekelt államok úgy döntenek, hogy Lengyelország nem vehető fel, úgy a KK-

Tartalékok: Sadovski, Chiroiu, Rasinaru, Praszler.

Az FRFA illetékes tényezői kijelölték a válogatott csapat kapitányát Albu személyében.

Prágai jelentés arról számol be, hogy a Benes kupa elnevezést megváltoztatják és a kupát „Kis-antant-serleg”-nek nevezik el. A csehszlovák szövetség egyébként szintén összeállította csapatát a vasárnapi mérkőzésre, amely így fest:

Bures—Burger, Daucsik—Prucha, Nozsir, Kopecky—Riha, Horacek, Ludl, Bican, Vytlačil.

ban jövőre a következő államok csapatai állnának starthoz: Olaszország, Magyarország, Csehszlovákia, Románia és Jugoszlávia.

O AAC—AMTE vasárnap az AAC-pályán. Vasárnap délelőtt az AAC-pályán délelőtt fél 11 órakor lebonyolításra kerül az AMTE komb.—AAC I. mérkőzés. Az AAC multkori vereségéért akar az AMTE kombinált csapatán revansot venni. Az AMTE csapatában egyébként Buibás, Fried, Dvorzák, Lörincz és Pataki is játszanak.

O GLORIA—CRIȘANA TALÁLKOZÓ VASARNAP DELELŐTT. Vasárnap délelőtt 10 órakor a Gloria pályán a Gloria első csapata rendes összeállításban barátságos mérkőzést játszik az aradi Crișana jóképességű együttesével. A Gloria vezetősége ezúton is felhívja minden játékosának figyelmét a pontos megjelenésre.

Garra egy kapából!

Rotterdamban a magyar B) válogatott csapat 5:2 (2:1) arányban legyőzte Hollandia válogatott együttesét. A magyar csapat góllal Kolláth (2), Olajkár II. (2) és Pálya ösztöködtek, a hollandok gólját Dumortier és De Harder szereztek.

Az Arsenal csapata Párisban vendégszerepelt és a Racing ellen 1:1 (1:1) arányban döntetlenül játszott. Az Arsenal reptőligen utazott és lárdatlan állt a mérkőzésre. A gólokat Weinante, illetve Leslie Jones szereztek.

Bolognában is győztek a budapesti VSC birkozói. A BVSC birkozócsapata a bolognai Virtus birkozói felett 5:2 arányban győzött. A magyarok közül Szóke és Próka veszített, míg Fábán, Pintér, Kovács, Palotás és Kassai megnyerték mérkőzéseiket.

A Hollandiában turázó UTE uszó és vízpolócsapat harmadik szereplése alkalmával az Európabajnok Hoving revansot vett legyőzőjén. Zólyomin. A 100 méteres gyorsuszó versenyt Hoving 59.4 mp-el nyerte az 1 p.-et uszó Zólyomi előtt.

O Somogyi Klári a magyar tenisz-örökléta vezetője. Budapesten illetékesek összeállítják az idel tenisz-ranglistákat és a női tenisz-ranglistán az aradi származású Somogyi Klári vezet Körmöczy Zsuzsa és Paksyné előtt, míg a férfiaknál Szigeti—Gábor—Asbóth—Dallos dr. a sorrend.

Ma este a Fehér Kereszt szállodában:

Evangélikus táncos-teaest

Ma este tartják meg a nagy érdeklődéssel várt evangélikus tea-estélyt, amely a multban is mindig a bál évad egyik lehangulatósabb mulatsága volt. A Fehér Kereszt szálloda termében este kilenc órakor nyitják meg az evangélikus tea-estélyt, amelyen felekezeti különbség nélkül képviselve lesz a város társadalmának minden rétege. A rendezőség már hetekkel ezelőtt megkezdte az előkészítő munkát, hogy a régi evangélikus mulatságokhoz méltóan, a legszebb erkölcsi és anyagi sikerrel záruljon a jótékony célú mulatság. Az evangélikus tea-estély tisztá jövedelmét a szegény gyermekek felruházására fordítják, s e szép cél érdekében együttműködik minden evangélikus társadalmi és hitbuzgalmi egyesület.

Az evangélikus tea-estélyen mintegy ezer értékes tárgy kerül kisorsolásra a tombolajáték keretében. A rendezőség a legkitünőbbben felszerelt buffetról és a leelőbb italokról gondoskodott. A hangulatos mulatságnak ígérkező evangélikus tea-estély iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Letartóztatások

Németországban

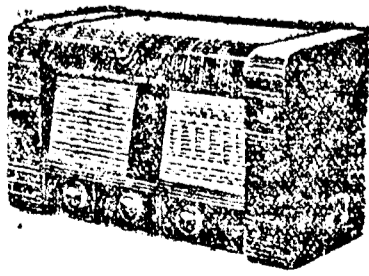
Párisból jelentik: A Le Figaro című párisi lap értesülése szerint a berlini titkos rendőrség az utóbbi időben több személyt tartóztatott le, akik Hitler hatalomra kerülése előtt fontos állásokat töltöttek be Németországban. A letartóztatottak hazatérésük után kerülnek a néptörvényszék elé.

A letartóztatott személyek között van Lutte dr., a volt nürnbergi polgármester, Künstler Frank, a berlini szociáldemokrata párt volt elnöke, Brill Hermann dr. volt szociáldemokrata képviselő és Bross Ottó, aki hasonlóképpen a szociáldemokrata párt képviselője volt.

A párisi lap értesülése szerint a letartóztatottak száma ötvenre emelkedik. A Le Figaro szerint valamennyit gyűjtőtáborba szállítottak.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Megérkeztek a legújabb 1938—39. típusú világsláger rádiók 500 drb. csodásabbnál csodásabb rádió közül választhat Az összes világmárkák raktáron Kedvező részletfizetéses feltételeinkkel mindenkit kielégítünk. Allandó rádió-kiállítás

Minden kötelezettség nélkül szívesen állunk b. rendelkezésükre.

HAMMER ZSIGMOND és FIA Arad, Bulev. Regele Ferdinand 27. Telefon 18-47.

Mindig fiatalok...

Vannak hölgyek,
akik éveik dacára,

nem öregszenek

MIÉRT?

Nagyon egyszerű, mert szervezetük jól működik, mert szervezetük nincs megmérgezve. Az állandó ifjúságnak nincs más titka. Hogy az ifjúságot és egészséget megtartsuk ki kell választanunk szervezetünkben a mérgeket és salakokat, abban a mértékben, ahogy képződnek, azaz állandóan, így megakadályozzuk felhalmozódásukat és vérünk megmérgezését. A vér feladata az, hogy eljuttassa az életerőt összes szerveinkhez, azonban ha túl van terhelve mérgező anyagokkal, csak zavarokat és betegségeket okoz.

NE VÁRJON HOLNAPIG! HA AZ EGÉSZSÉG ÉS IFJUSÁG ELTÜNT, NAGYON NEHÉZ ISMÉT VISSZAHOZNI!

Akadályozza meg szervezete megmérgezését Urodonal használatával, ez a készítmény egyszerű méregtelenítő szer. E Faivre professzor emlékeztető munkájában kijelenti: „Az Urodonal megvédi az artritikusokat a környező veszedelmektől, biztosítja számukra a rendszeres kiválasztást, enyhíti a megszüntült véredények ellenállását, megszünteti a

reumatikus és izületi fájdalmakat, megszünteti a lélekezési nehézségeket és a szívyomást. Megtisztítja a vért szabályozza a belső kiválasztási mirigyek munkáját, visszaadja a test és szellem rugalmasságát, mert a vér ellátást és a vérkeringést könnyebbé és szabályosabbá teszi. Csakis méregtelenítéssel érhetjük el a megifjodást.

URODONAL MÉREGTELENÍTŐ ÉS MERIFJÍTJA A SZERVEZETET

Chatelain készítmény
Megbízható márka

Kapható gyógyszerárakban
és drogériákban

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A munkaügyi minisztériumban működő ipari felelősségi bizottság megkezdi működését

Az aradi munkafelügyelésre értesítés érkezett, hogy a munkaügyi minisztériumban megkezdte működését rövidesen az ipari felelősségi bizottság.

Az iparosságot már hosszabb ideje foglalkoztatja az a körülmény, hogy a munkaügyi minisztériumban nem működött az ipartörvény értelmében fontos szerepre hivatott ipari felelősségi bizottság. A törvényes rendelkezéseknek megfelelően ugyanis az iparosok és a munkások becselése végett a munkakamarához benyújtott képesítési iratait a képesítési bizottságok vizsgálják felül és adják ki ezek alapján a mesterkönyveket, illetve a munkakönyveket. Abban az esetben, ha

ezek a bizottságok valakit elutasítanak kérésével, ennek jogában áll négy hónapon belül a munkafelügyelés közvetítésével felelősségi eljuttatni a munkaügyi minisztériumba, ahol döntenek kérése fölött. Hónapok óta az egész ország minden részéből küldtek ilyen felelősségi kéréseket az érdekeltek a munkaügyi minisztériumba, de ügyük nem nyert elintéztést, mert a felelősségi bizottság még nem alakult meg.

Ezt a helyzetet kívánja megszüntetni a munkaügyi miniszter fentemlített rendelkezése, melynek értelmében ez a bizottság megalakul és már a legközelebbi jövőben megkezdte nagyfontosságú munkáját.

December elsején életbe lépett az új pénzügyi kodex

A jövőben a cégek törlése csak akkor történhetik meg, ha igazolják adójuk kifizetését

December elsején, csütörtökön életbelépett az adóügyi eljárás egységesítéséről szóló új pénzügyi kodex. Az új törvénytől a pénzügyminisztérium jelentős eredményeket vár és annak életbeléptetése új fázisát jelenti az adóeltilkolók ellen megindított küzdelemnek.

Az új törvény egyik paragrafusa értelmében a jövőben sem kereskedelmi, sem pedig ipari cég törlése mindaddig nem vihető keresztül, amíg nem nyer irásos igazolást, hogy a cég esedékes adóit teljes egészükben kiegyenlítették. A fenti rendelkezések azt akarják megakadályozni, hogy egyes cégek megszűnjének olyképpen, hogy jelentős adótartozást hagynak hátra, ugyanakkor pedig tulajdonosaik más néven új cégeket ala-

pítsanak. Tisztázásra szorul még, hogy miképpen történik halálozások esetén a cégek törlése és miképpen eszközölik a cégek hivatalból való törlést. Tisztázatlan még, hogy hogyan járnak el fizetéseketleneknek nyilvánított cégek esetében.

Hatvannégyezer vagon petrolumterméket vesz át Romániától Franciaország. Bucurestiből jelentik: Bucurestiben most folynak a francia-román kereskedelmi egyezmény megkötésére vonatkozó tárgyalások. Egyes lapok jelentései szerint a francia tárgyalóbizottság hatvannégyezer vagon kőolajtermék átvételére tett ajánlatot, amit előre megállapított áron vennének át, míg egyéb árucikkek átvételére kölcsönös kiviteli alapon vállalkoznának.

Mezalakul a Mezőgazdasági Termékek Iparosításának és Értékesítésének Bankja

Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter nagyszabású tervezetet dolgozott ki a falvak életszínvonalának emelésére és a mezőgazdasági termékek minél kedvezőbb feltételek között történő értékesítésére. Ennek a tervezetnek egyik fontos része volt az új szövetkezeti törvény életbeléptetése.

A nemzetgazdasági miniszter most aláírás végett az uralkodó elé terjesztette a Mezőgazdasági Termékek Iparosító és Értékesítő Bank létesítéséről szóló törvénytervezetet. Ez a tervezet nem jelent más, mint a jelenlegi Mezőgazdasági Hitelintézet fenti formában és fenti céllal történő módosítását és átszervezését.

Az új pénzügyi intézet elősegíti majd a mezőgazdasági termékek kivitelét, olyképpen, hogy olcsó hiteleket folyósít ebből a célból a termelőknek és exportőröknek, másrészt pedig elősegíti az olyan iparvállalatok létesítését, amelyek mezőgazdasági termékeket dolgoznak fel. A nagyjelentőségű törvénytervezet részleteit rövidesen nyilvánosságra hozzák.

Engel Gyula összeállította a fűszerkiskereskedők „kiskaté”-ját. Engel Gyula, az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusának elnöke, alapos és gondosan elkészített tanulmányban összeállította a fűszerkiskereskedők kiskatáját, vagyis összegyűjtötte és megmagyarázza a fűszerkiskereskedőket érintő összes törvényes rendelkezéseket és tájékoztatja a fűszerkiskereskedőket törvényes kötelezettségeikről, amelyek elmulasztása súlyos pénzbírságokat vonhat maga után. A tájékoztató munka a „Kereskedők Lapja” legutóbbi számának mellékletként jelent meg.

DECEMBER 22-IG LEHET BEADNI AZ ELSŐ ÉVNEGYEDRE SZÓLÓ BEHOZATALI KÉRVÉNYEKET. A külkereskedelmi igazgatóság közli, hogy az 1939. év első negyedére vonatkozó behozatali kérvényeket december 22-ig lehet benyújtani. Ez azt jelenti, hogy a külkereskedelmi igazgatóság a fenti időpontig meg kell kapja a kérvényeket, vagyis december 22-ike az az utolsó nap, amikor azokat még írtathatják. A kérvények benyújtására vonatkozóan egyébként részletes felvilágosításokkal szolgál a Kereskedelmi és Iparkamara.

AZ UGIR KÖZGYÜLÉSE. A gyáriparosok szövetsége, az UGIR, december 16-ikán tartja meg rendes évi közgyűlését.

ARADON LANYHA A GABONAPIAC, BRILÁBAN EMELKEDIK A BUZA ÉS A TENGERTENGERI ÁRA. Az aradi gabonapiacra gyenge forgalom alakult ki közepes felhozatal mellett. A buza ára 370-380 lei körül mozgott, míg a tengeri ár 265-270 lei volt. Brilában a tengeri árban háromszoros leles emelkedés állott be. Míg néhány nappal ezelőtt Brilában 35.000 lei volt egy vagon tengeri, ma már ennek ára 38.000 leire emelkedett. A buza árban szintén emelkedés állott be és egy vagon 78 kg. fajsúlyu buza ára elérte a 40.500 leit.

NEGYVENEZER VAGON BUZÁT VÁSÁROL NÉMETORSZÁG. A Németországgal folyó kereskedelmi tárgyalások befejezéséhez közelednek. A megbeszélések legnagyobb része a számunkra biztosítandó beviteli kontingensek felől folyt, mert a román bizottság ezek emelését kérte. A tanácskozások során megállapodtak abban, hogy Németország 40 ezer vagon buzát és 25 ezer vagon tengerit vásárol. Ezenkívül még dönteni kell a rozs, a takarmánycikkék és az élőállatok beviteli keretéről.

EGYMILLIÓ SZÁZEZER TONNAVAL KEVESEBB VOLT IDEI GABONAKIVITELÜNK, MINT AZ ELMULT ESZTENDŐBEN. A gabona-exportőrök hivatalos közlönye kimutatást közöl, amely szerint ez év első tíz hónapjában, vagyis november elsejéig gabonakivitelünk egymillió száz ezer tonnával kevesebb volt, mint a múlt év hasonló időszakában. Ebben az évben november elsejéig 1.009.818 tonna gabonát vittünk ki, míg a múlt év hasonló időszakában 2.118.082 tonnát. Október hónapban gabonakivitelünk 152.071 tonnát tett ki, a múlt év októberi 243.410 tonnával szemben. A legtöbb gabonát Németország vásárolta tőlünk november elsejéig, még pedig 396.898 tonnát. Utána közvetlenül Csehszlovákia, majd pedig Görögország következett. A gabonakivitel eddigi helyzetén lényegesen javít majd az a kereslet, amely gabonatermékeink iránt most Anglia részéről megnyilvánul.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, DECEMBER 3.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, gyógyvászati tanácsok. Reggeli hangverseny gramofonlemezek. Hírek. A reggeli zene folytatása. Utána háztartási tanácsok. 12: Gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. Különféle énekkarok előadása gramofonlemezek. 15.10: Közlemények. A rádióval kapcsolatos közlések. 17: Ora strajerilor. (Irodalmi és művészeti óra.) I. Iuliu Hațieganu egyetemi tanár előadása. II. Hangjáték. 18.15: A munka és a jókedv órája. I. Felolvasás a munkáslakásokról. II. Zeneszámok, énekek. III. Közlemények. 19.17: Egyházi zene. 19.35: Felolvasás. 19.50: A „Romania” énekhangversenye. 20.15: G. M. Cantacuzino felolvasása a newyorki vilákiállítás román pavilonjáról. 23: Keleti zene gramofonlemezek. 21: A rádió üzenetei. 21.15: Jazz-zenekar hangversenye. Közben 22: Sport. Hírek. 22.35: Gramofonlemezek. 23: Hírek. 23.15: Éttermi zene közvetítése. 23.45: Hírek a külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Somlay Károly elbeszéléseiből. (Felolvasás.) 11.45: A Szent Gellért fürdőt ismerteti Mesterházy Jenő. 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.10: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek. 17.15: Harsánvi Gizi mesél. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Horváth Dudás József cigányzenekara. 18.30: „Magyar—lengyel cserkésztestvéri táborítíz”. 19.20: Teofana Calcheva zongorázik. 20: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és kárpátoroszi nyelven. 20.25: Géczy Barnabás zenekarának hanglemezei. 21: Juhász Pétör legendája. Hangjáték 3 felvonásban. Irta Faludi Kálmán. Utána kb. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Vörös Élek cigányzenekara. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 23.40: Budapesti Hangverseny Zenekar. Közben 24: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Elvi jelentőségű ítéletet hozott a Tábla a korcsmaengedélyek bevonása ügyében

Egészségügyi okokból csak birsággal, de nem a korcsmaengedély visszavonásával lehet sujtani a korcsmárost

Egyik nyáradszeredai italmérő engedélyét — egészségügyi okokra hivatkozva — a szeszmonopol vezetősége megsemmisítette és a helyiséget bezárta, a törvény 199. cikke alapján. Az italmérő Sejobitz Béla marosvásárhelyi ügyvéd útján a táblánál megtámadta a szeszmonopol végzését azzal, hogy az törvénytelen. A kontesztációban résztvettek arra, hogy a törvény 199. és 229. cikkei szerint egészségügyi okokból legfeljebb pénzbürtóságok szabhatók ki, de az engedély ezen a címen vissza nem vonható.

Az ügyet a napokban tárgyalta a marosvásárhelyi tábla Buteanu—Vulpe—Zamfirescu-tanácsa. A tábla megállapította, hogy a birságotási eljárás

sem volt szabályos, mert a szeszmonopol vezetősége a kihágási jegyzőkönyvet nem aprobálta és az érdekeltnek szabályosan nem kézbesítették ki, vagyis a szabályos fellebbezési eljárást lehetővé nem tették. Így az érdekelt fél csak kontesztációval élhetett. A marosvásárhelyi tábla ily módon kötelezte a szeszmonopol vezetőséget, hogy a bevonott engedélyt 15 napon belül adja vissza, a bezárt helyiségeket nyissa ki és a perköltségeket fizesse meg.

A marosvásárhelyi tábla döntése nagyjelentőségű a többi — hasonló — folyamatban levő perekre nézve.

Budapest II. 17.30: Cigányzenekar. 18: „Missziós üzenetek”. 18.30: A Magyar Református Diákok Soli Deo Gloria Szövetsége „Felvidéki ház” ünnepélyének közvetítése. 20.30: Mezőgazdasági felőra. 21: A rádió szalonzenekara. 22: Hírek.

UJ KÖNYVEK

— Zilahy Lajos: „A lélek kiálszik”. Elindul egy kis vidéki városból, ahol az ősi ház és ősi birtok felett egy szomorú napon megperdül a dob. Követ tör Budapesten, liftet kezel Newyorkban, bért számol New-Jerseyben, egy mozirendező titkára Hollywoodban, végül sok viszontagság és hanyóadás után Honoluluban ér revébe. Ezt a különös sorsot, egy magyar fiatalember életét írta meg Zilahy Lajos a regényében. A bőséges események pergő sorozatán, a felvillanó és eltűnő tájak és városok ködképeként azonban egy állandó, mély hang bug felénk: az ó-hazától való elszakadás fájdalomának hangja. Ugyanakkor pedig egy új hang is megszólal: az új hazában való gyökéresztés egyre erősödő harsogása. Ez a két vezérmotívum vonul végig a regényen: a szülőföld és az eltartó föld, az anya és a szerető közt örök ide-oda lengés, kiegyenlíthetetlen vágyak párbaja. Zilahy Lajos nagy emberismerete és világismerete érdekes emberek és érdekes milliók színes sokaságával teszi gazdaggá regényét. Zilahy Lajos: „A lélek kiálszik” c. regénye, amely éveken át nem volt kapható, most az Athenaeum kiadásában újból megjelent és szép vászonkötésben 132.— lei. Zilahy egyéb regényei: „A fegyverek visszanéznek” 178.— lei, „A szökevény” 132.— lei, „Halálos tavasz” 92.— lei, „Vala-

mit visz a víz” 92.— lei, „Két fogoly” 158.— lei stb. stb. minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérje Zilahy könyveinek teljes jegyzékét.

— Vicki Baum: „Szerlem és halál Bali szigetén”. A valószínűtlenül szép és romlatlan szigetparadicsomnak minden színe, íze és illata van ebben a könyvben. Vicki Baum, a modern európai élet élesszemű megfigyelője és ábrázolója, ebben az egzotikus világban s a világ egzotikus emberei között is meg tudja látni az örök emberit, igazat és mélyet. Együtt élünk a regényben Bali lakóival, átéljük velük gyermekien ártatlan játékaikat, fanatikus szépség- és életszeretüket, szabad és kiegyensúlyozott családi és szerelmi életüket és azt a derlis felelőtlenséget, melyet fejedelmek és isteneik csalhatatlansága és hatalma biztosít nekik. A holland gyarmatosítók civilizációterjesztése csak arra jó itt, hogy megrabolja e Boldogság-szigetet ősi békkéjétől, ártatlan természetességétől. Amikor becsukjuk e könyvet, még sokáig fülünkbe csengenek a primitív zenekarok monoton dallamai, még sokáig magunk előtt látjuk misztikus vallási táncok végtelen finomságát és érezzük a szép balinéz legények fejkendői mellé tűzött hibikusvirág illatát. Vicki Baum: „Szerlem és halál Bali szigetén” című könyve az Athenaeum Nagyszépi sorozatában jelent meg. Aragon: Urimegyed, Hurst: A nagy kacaj, Pilgrim: A nagy Napoleon, Pontalés: Csodálatos halászat, stb. stb. Vicki Baum korábbi regényei az Athenaeum kiadásában: Karrier, Keddtől szombatig, Az utolsó tánc, Grand Hotel, Tavasz vásár, kötetje 66.— lei, Vicki Baum legújabb és legnagyobb regénye: „Szerlem és halál Bali szigetén” 340 lap, vászonkötésben 178.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérje az Athenaeum-újdonságok jegyzékét.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés szavankint **2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Tisztviselő délutáni alkalmazást keres. Jelige: „Haute précision”. 7286

Autorizált könyvelő, levelező, román, német, magyar órákonyvelést, mérlegkészítést vállal. Címe a kiadóban. 7297

ALKALMAZÁST NYER

Megbízható jóllövő komolyabb mindennest keresek kéttagú családhoz. Cím a kiadóban.

Pénztárkezelésben jártas, garanciaképes, nőtlen fiatal embert keresünk nagyváradi állomáshely részére. Cím a kiadóban. 7304

OKTATÁS

Volt párizsi diák francia leckéket ad. Érdeklődni: Guttmann, Str. Mărăsești 1. 7287

LAKÁS

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén egy különbejárata úres szoba. Cím a kiadóban. 6077

Elegánsan bútorozott, fürdőszobás, diszkrét bejárata szobát keresek a belvárosban. Cimeket „Elseián fizetek” jelzésre a kiadóba kérek.

Keresek a központban 1, vagy 2 üres szobát, fürdőszoba használattal. Cimeket a kiadóba kérek. 7303

Két szobából álló helyiség, varrodának, irodának alkalmas, kiadó. Cím a kiadóban.

Muresel-en

egy új magánház, egy szoba, konyha, éléskamra, nagy gyümölcsösrel azonnalra kiadó. Cím a kiadóhivatalban. —

VÉTEL-ELADÁS

2 db. cloth gyapjapaplan eladó. Szíveségből: Vörös József, Str. Eminescu 12. szám. 7302

Legszebb karácsonyi ajándék egy szép keleti, vagy belvárosi perzsaszőnyeg. Sieszen megvenni részletre, karácsonyig kifizetheti. Szőnyegkiállításunkat minden este tekintse meg. Tempo bizományi üzlet. Fischer Eliz-palota.

Brillánsköveit, ékszereit, ezüstöket, értékeit megveszi Hartmann Kálmán ékszerész, minorita-palota. 7282

Komplett darálókövet, 36-ost, használtat, de jó állapotban levőt keresek megvételre és motort 12—16 HP. Fick Johann, Glogovatz, No. 13. 7298

Brillánsköveket

ékszer, keleti és belvárosi szőnyegeket magas árban veszek sürgősen megbízóm részére. Modern sötét dióhálók, topolyahálók, ebédlők, csillárok, uriszobaberendezés, recamier, antik ülőgarnitúrák olcsón és nagy választékban.

Zálogköcsönöket

közvetítünk a timisoarai zálogházba előleget nyújtunk, hosszabbítást olcsón vállalunk.

TEMPO bizományi üzlet, Fischer Eliz-palota.

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

Cím a kiadóban.

TISZTA, MOSOTT BONGYOT

megvételre keresünk. Cím a kiadóban.

KÜLÖNPELÉK

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ócska bútorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlástólmit. — vásárolok lakásban és padlásra heverő bármilyen felesleges holmit. Ím-lomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket lakásomra. Levelezőlap, vagy személyes hívásra házhoz jövök. Goiduucca 5.

STEINER SÁNDOR

Telefon 26—15. Telefon 26—15.

INGATLAN

Calea Romanilor-on 231 négyszögletes, Str. Selari-ban 103 négyszögletes telek eladó. Cím a kiadóban. 7296

Hirdessen

az „Aradi Közlöny”-ben

Legújabb jelentéseink:

Francia demars az olasz kormánynál

Tiltakozás a Tunisszal és Korzikával kapcsolatos követelések miatt

Páris. (Rador.) A Le Journal ezeket írja: Ha a németek ténylegesen el vannak határozva arra, hogy Mussolini Olaszországának esetleges követeléseit, amelyek francia területekre vonatkoznak, támogatják, milyen értéke van azoknak a biztosítékoknak, amelyeket határainkra és meg nem támadásunkra vonatkoztatnak és amiért Ribbentrop Párisba jön, hogy azokat aláírja? *A német birodalomnak válaszolnia kell, hogy támogatja-e Olaszország követelését.*

A Newyork Times hangsúlyozza, hogy azok a tüntetések, amelyek az olasz parlamentben elhangzottak és olyan kiáltásokban csúcsosodtak ki: *"Tuniszt akarjuk!",* azt igazolják, hogy 1935-ben megkötött francia-olasz egyezményt Mussolini holt betűnek tekintti és a *Duce új követelésekkel áll elő a Földközi tengeren.*

Az olasz Kamarában Korzikára és Tuniszra vonatkozó tüntetések nagyarányú tiltakozást vált-

tottak ki a francia birodalom különböző központjaiban. A Marokkóban élő korzikaiak táviratot küldtek Daladiernek és ebben örömlüknek adtak kifejezést, hogy ők franciák és senkinek sem engedik meg, hogy nemzetiségükben kételkedjenek.

Az angol sajtó a Tuniszra és Korzikára vonatkozó olasz követelésekről azt a véleményt fejezi ki, hogy *Olaszország valódi célja Spanyolországban előnyöket elérni.*

A Havasügynökség jelenti: Jól informált körökben úgy tudják, hogy Bonnet külügyminiszter demarsot intézett Guaraglia párisi olasz nagykövethoz a Tunisszal és Korzikával kapcsolatos tüntetések miatt. A demarsot csütörtökön este nyújtották át. Bonnet hangsúlyozta a párisi olasz nagykövet előtt, hogy

utasította Francois Poncet római francia nagykövetet, hogy szintén nyújtson át demarsot az olasz kormánytól ebben a kérdésben.

Francois Poncet Ciano-nál

Francois Poncet, Franciaország római nagykövete ma este megjelent Ciano olasz külügyminiszternél és kormánya nevében felvilágosítást kért tőle az olasz képviselőház tegnapi ülésén a külügyminiszter beszéde közben lejátszódott tüntetésekről, melyek során, mint ismeretes, demonstratív "Tuniszt! Tuniszt!" kiáltások hangzottak el.

Ugyancsak Rómából jelentik, hogy Virgilio Gayda, a "Giornale D'Italia" mai számában élethangú cikket ír Ciano gróf beszédével kapcsolatos francia sajtóhangokkal szemben. Ciano kijelentése — hangzik

a lap feltűnésteltető cikke, — csak azokat lepték meg Franciaországban, akik nem voltak kellőleg tájékozva arról hogy Olaszországban a külpolitika tekintetében sincs semmiféle eltérés a királyi ház, a kormányzat és a nép között. A harcos Olaszország erőteljes és nagyvonalú külpolitikája jogos igényei feltétlen kielégítését követeli és az olasz érdekek előbbrevitele érdekében az egész birodalom népe készen áll, hogy menetellen bárki ellen, ha kell, akár Franciaország ellen is.

Ribbentrop hétfőn Párisba utazik

Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter hétfőn utazik Párisba. A Jour értesülése szerint Ribbentrop hétfőn délelőtt repülőgépen érkezik a francia fővárosba és már aznap este a külügyminiszter visszautazik Németországba. A Temps úgy tudja, hogy a francia-német baráti nyilatkozat elintézésén kívül Ribbentrop tárgyalásokat fog kezdeni a német-francia kereskedelmi kapcsolatok megjavítása érdekében is.

Ujabb berlini jelentések szerint Ribbentrop külügyminiszter öt napig fog Párisban tartózkodni.

Páris. (Rador.) A Rabatban székelő marokkói szövetség táviratot küldött a kormánynak és felháborodását fejezte ki a francia birodalom területi épsége ellen irányult tüntetés miatt. Felszólítja a francia kormányt, hogy a legerélyesebb külpolitikát folytassa.

Roosevelt elnök közbenjár a délamerikai államoknál a menekültek befogadása érdekében

Ujból összeültek az eviani hatalmak képviselői

London. Az eviani értekezlet hatalmainak a képviselői pénteken összeültek a londoni kincstári kancellári hivatalban, hogy tanácskozzanak a menekültügyi kérdéssel kapcsolatos intézkedésekről. Rubles, a bizottság amerikai igazgatója jelentést tett az intézkedések eddigi eredményeiről, hogy mely államok fogadnak be zsidó menekülteket, továbbá a bizottság elé terjesztették lord Winterton jelentését az angol kormány álláspontjáról.

Beranger szenátor, a londoni menekültügyi hivatal elnöke újabb megbeszélést folytatott a párisi lengyel nagykövettel a Németországból kiutasított lengyel zsidók sorsáról. A Petit Parisien jelentése szerint a múlt heti francia-angol értekezleten Daladier miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter határozott indítványt terjesztett Chamberlain és Halifax elé a zsidó menekültek ügyében. Eszerint

felkérték Rooseveltnél, vesse látha befolyását egyes délamerikai államoknál, hogy fogadják be a zsidó menekültek egy részét. Franciaország is hajlandó gyarmataira újabb 10.000 zsidót beengedni. Anglia követi ezt a példát s Párisban remélik, hogy sikerül a zsidó menekültek elhelyezésének kérdését kielégítő nemzetközi megoldáshoz juttatni.

Ma 200 németországi zsidó gyermek érkezett a harvichi kikötőbe. Ez a csoport képezi annak az ötezer főt számláló menekült létszámnak az első

kontingensét, amelynek tagjait Anglia befogadja, különböző foglalkozási ágakra tanítja, hogy majd azokat az angol gyarmatokra küldhessék. A gyermekeket előbb a dovercourt-i üdülőtáborban helyezték el, onnan adják ki magánosoknak.

A japán külügyi hivatalban, a zsidó menekülteknek Japánban, Mandzsukuóban és Kína Japán által megszállott területein való letelepedésével kapcsolatban közölték, hogy nem kezelik különböző zölképpen a faiokat. Fddig senkít sem utasítottak vissza azok közül, akik ezekre a területekre akartak utazni.

A Daily Telegraph értesülése szerint a tervezett Palesztina-értekezletet csak január második felében tartják meg Londonban.

A menekültügyi bizottság lord Winterton elnökle alatt ülésezett. Az ülésen Anglia, USA, Franciaország, Hollandia és Brazília képviselői vettek részt és beszámoltak a menekülteknek a különböző tengerentúli országokban leendő elhelyezkedési lehetőségeiről. A palesztinai zsidó ügynökség jelentését is tudomásul vették, amely szerint Palesztina a közeljövőben 100 ezer zsidó menekültet fogad be és ezáltal Németország egész fiatal zsidó nemzedéke a Szentföldre vándorolhat, hogy ott új életet kezdessen.

A budapesti Esti Ujság berlini megbízható helyről arról értesül, hogy Németország területén a zsidóságra nézve kötelezővé akarják tenni, hogy

megkülönböztető jelvényt viseljenek a ruháikon. Valószínű, hogy ez a jelzés sárga színű lesz és olyan, hogy viselőjéről messziről észre lehessen venni, hogy zsidó.

Olaszország csatlakozott az 1936. évi tengerészeti egyezményhez

London. (Rador.) Ma délelőtt fél 12 órakor aláírták azt az egyezményt, amelynek értelmében Olaszország is csatlakozik az 1936-ban létrejött hajózási egyezményhez. A megállapodást olasz részről Grandi, és angol részről Dávid Montague államtitkár jegyezték.

Százezres munkáselbocsátások Franciaországban a sztrájk miatt

Páris. (Rador.) A sztrájkoló ellen a kormány által életbeléptetett megtorló intézkedések óriási megdöbbenést keltettek a szocialista és kommunista körökben és a december 8-iki képviselőházi ülésen előreláthatólag viharos jelenetekre kerül sor. Megállapítások szerint péntek reggel 600 ezer munkás sztrájkol. A *fémipari munkások közül 300 ezret elbocsátottak Páris környékén és 100 ezret az északi vidékeken.* A kormány most törvényjavaslatot készít a termelés fokozásáról.

Az építő, fém és textilipari szindikátusok, valamint a többi munkásszervezet vezetősége tegnap este határozatot hozott, melynek alapján a munkásságnak ellen kell állnia annak a kísérletnek, hogy egyéni munkaszerződéseket kössenek velük. A sztrájk továbbfolytatására adtak utasítást, amelyet addig folytatnak, amíg visszavonják a sztrájkoló munkások elleni büntető rendszabályokat és megsemmisítik az elbocsátásokat.

A nantesi mozdonyüzemet, amelyet sztrájkoló elfoglaltak, reggel békésen kiürítették. A saint nazirei munkahelyeken részleges sztrájk tapasztalható. A karhatalom kifogástalanul biztosítja a munkába jövő sztrájktrórok testi épségét.

A szocialisták parlamenti csoportja Leon Blum elnökle alatt értekezletet tartott. Elhatározta a párt, hogy az érdekelt szakszervezetekkel egyetértésben hathatósan közreműködik abban, hogy a sztrájkoló ellen ne alkalmazzanak büntetéseket. A szocialisták parlamenti csoportja tiltakozását fejezte ki az ilyen irányú megtorlások ellen és elítéli azoknak a munkaadóknak a magatartását, akik a sztrájkban résztvevő alkalmazottaikat másokkal próbálják kicserélni.

Japán számol a Szovjettel való háborúval

Tokio. Toja altábornagy, a japán hadügyminiszter helyettese kijelentette, hogy japán fegyverkezésével számolni kell annak lehetőségével, hogy egyszerre Kinával és a Szovjettel fog két hadszíntéren háborút viselni. A kínai incidens még távol áll a befejezéstől.

Legújabb sport!

Megérkezett Prágába a román válogatott

Prága. (Rador.) A román labdarúgó válogatott csapat ma megérkezett a cseh fővárosba. A csapat tagjai a következők: Dávid, Bürger, Albu, Vintila, Eisenbeiser, Szaniszló, Bindea, Ploesteanu, Bodoja, Barátki és Orza. A cseh válogatott csapatot is összeállították, amely a következő: Bures, Kostvelek, Dancik, Prucha, Boucek, Kopecki, Riha, Seneky, Bican, Ludl, Nejedly. A prágai sajtó azt indítványozza, hogy ezeket a talákozásokat olyképpen rendszeresítsék, hogy a két ország válogatott csapata évenként kétszer ütközzék meg.